

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDÜS NÁNDOR

Felelősszerkesztő: MARÓT SÁNDOR

A magyarság nagy napja

Írta: Dr Thury Kálmán

Mintha csak a történelem temetőjének elmei jelennének meg számunkra az évtől a leélt idők történeteit, úgy sorakoznak fel ma, hét évre Gyulafehérvár után a harmegyei és nagyvárad magyarak nagy megegyezési nagygyűléseire. De nem számunkra az évtől, a hatalmasoktól, hanem az adni annak, hogy nem haltak meg, csak a hargitai álom aludtak, melyből felebredve, a román állam polgárai élni akarnak velünk. A politikai jogoknak hétszűk eszendeje után azt remélik, hogy ha nem is a politikai belátásnak egy új korszaka nyílik meg előttük, amely az állampolgárok alkotmányos jogait nem méri és osztályozza a fajok szerint.

A kálváriajárásnak hosszú útja elszokta a magyarságot attól, hogy befolyást követeljen sorsának intézésénél.

Magyar Pártunk eddig miért nem fejtette ki azt a tevékenységet, amelyet évek óta vártunk, mert néhány embernek erőlködése nem pótolhatja a tömegeknek ellenállatlan erejét.

De hiba volna, ha egész a mai napot, a magyarságnak ezt a szép ünnepét használják fel hosszas rekriminációkra akkor, amikor minden körülmény arra vall, hogy fordulópontozott ért szűkebb hazánk magyarsága a közel kétszáz ezer magyar szem fiyelyi e napnak eseményeit. A prognosztikon szerint a mai gyűlés egyike lesz a romániai magyarság leginpozansabb s következményeiben is legjelentősebb politikai megmozdulásainak.

Az elmúlt évek megteremtették a magyar s magyar közt az egyenlőséget a nyomorúságban, s így következett az a lelki állapot, hogy nem egy nagyszabású politikai akciónak egységes megalapozását rögzíthetjük meg. Nem az élet szól tehát abból a törekvésből, amely gazdasági és világnézeti különbözőségeket akar mesterségesen felállítani népünk kebelében, mert kiderült, hogy egyelőrtünk nemcsak a célban, hanem az ahhoz vezető útban is, ma már világosan látjuk, hogy csak egy út vezet a polgári jogok teljességéhez, amely a gazdaság, az iparosnak, a kereskedőnek, a szellemi- és kézimunkásnak egyformán biztosítja kenyerét, jövő existenciáját, kulturágyainak kielégítését és vallásának védelmét. Ez az út pedig nem más, mint a magyar nemzeti egység, mely gondolatuk ereje, áttörhetetlen erőtítmény gyanánt oltalmazza meg a kebelébe tartozó polgárokat. A lelki megelégedettség s az anyagi boldogulás jelszavait írta fel zászlájára a Magyar Párt s bár első sorban a saját szo-

rongatott jaiért küzd, mert a szenvedőnek van a védelemre nagyobb szüksége, de a programja a demokrácia valódi elveinek kincses tárháza, amely az emberi jogok kiterjesztésében nem ismer ember és ember között különbséget. E vonzó erőnek köszönhető, hogy a Magyar Párt a magyar polgári társadalom egyedüli és kizárólagos összoglalata, melyből nem hiányoznak bár a különböző világnézeti egyének, mégis mindezeket egymás mellett való barátságos munkálkodásban egyesíti a nemzeti eszme. Ezért siet minden foglalkozásu magyar tanuságot tenni az összekapcsoló faji öntudatról, amely napról-napra nagyobb tömegeket terel a párt zászlaja alá. Ott látjuk a magyar táborban a falvak óvatos népét, a szántó-velő embereket nagy erőteliséggel, amely mint elpusztíthatatlan öserő kel ki a kalászos földből s bár politizálni nem szeret, most nagy rajokban mozdul meg, mert belátja, hogy a magába szüppedt, szemléltető magyar típus kora lejárt s az új nemzedék teltre kész embereket hív a zászló alá. De bevonulnak a városi polgárság mindenféle osztályai is, a kereskedők, iparosok, munkások, a szellemi foglalkozást űzők nagy csoportjai, nem hatalmi szó megfélemlítése alatt és nem anyagi ígéretek által kecsegtetve, sőt mindezekkel dacolva, csupán azért, mert emberi és állampolgári öntudat viszi őket a kitűzött lobogó alá. Ezért nem is kétséges, hogy a mai magyar népgyűlés egy külsőségeiben nagyszabású és nagyszerű, belsőleg pedig lelkes és sok reményre jogosító ünnepessé nővi ki magát.

És mégis szorongó kebelrel gondolunk arra a sok ezer magyarra, akinek egyelőre nincs fülük az igazságok belagadására s nem látják, hogy származásuk azt a helyet jelölte ki számukra, amelyet a mai nagy-

várad gyűlés fényes tűzcsózával világít meg s nem ott van a helyük a megpalladt paszivitásban, vagy ami még ennél is rosszabb, a kútmérgezők oldalán, akik apró-cseprő gazdasági előnyök fitogtatásával térítik le útjáról a megtévedt magyart. Be kell már látnia mindenkinek, hogy az állampolgárok politikai elhelyezkedése, jogainak biztosítása csak egy nagy ivelésű politikai akció útján válhatik valóra s akik azt hiszik, vagy hiteik el, hogy a gazdasági kérdések politika nélkül is megoldhatók s hogy apró vidéki pepecselések meghozzák a román állam kisebbségi polgárainak jogos kívánságait, azok vagy gyáva kipokrizisben szenvednek, vagy a politikai charlatánok disztelen csapatjába tartoznak. A polgári teljes jogegyenlőség kodifikálása, az emberi szabadságjogok strukturájának modern kiépítése csak államtörvény útján biztosíthatók. Ezt nem pótolhatják sem a végrehajtási rendelkezésekben netalán mutatkozó jóindulat, sem az egyes alantós tisztviselőknek tolerans magaviselete, mert a személyek változnak, a felfogás különböző lehet, de a törvényben biztosított jogok mint gránit sziklába véssett parancsok terjesztik ki védelmüket a jogállam minden polgára bármily túlkapas ellen is. A polgár vagyoni érdekeinek védelme is csak országos törvények s nem különleges kedvezmények alapján lehet állandó jellegű. Aki tehát csak gazdasági érdekek védelmében meríti ki polgári tevékenységét, az nagyon ingatag lélekvesztőre bizza azt s vele együtt a személyét is.

Igaz, hogy az általános társadalmi törvény, amely a természeti erőfő küzdelmeiben látja minden fejlődés erejét, a politikai téren is teljes mértékben érvényes. A jogok kivívása harccal, a harc áldozatokkal jár. Ez alól senki sem vonhatja ki magát sem félelemből, sem kényelemszeretetről, mert a sikeres harchoz megfelelő erő kell, ezt pedig csak minden magyar embernek egységbe összefogó, elszánt akarata adhatja meg.

Duca nagy beszéde a kisebbségi szerződés respektálásáról

Bukarestből jelentik: Lascu Demeter Duca külügyminiszterhez intézett interpellációjára, — amelyet egyik legutóbbi számunkban közöltünk, — a külügyminiszter a parlament tegnapi ülésén részletesen válaszolt. — A mi a Népszövetség előtti ügyeket illeti — mondotta — Lascu képviselő ur azt kérdezte, hogy joga van-e az ország törvényeit és a magánoktatási javaslatot bírálni, vagy éppen jóváhagyni. Az interpelláció ebban a formában nem fedi a tényeket. A magyar kisebbség tiltakozott a Népszövetségnél a magánoktatási törvénytervezet ellen. A kisebbségi szerződés értelmében, melyet Románia is aláírt, erre joguk volt és Románia ezt a szerződést respektálja is. A Népszövetség törvényei értelmében Románia két hónapou belül köteles válaszolni a kisebbségi panaszok ügyében hozzáfűtött kérdésben és kimutatni, hogy megfelelnek-e ezek a való tényeknek. Mi az egész anyagot a Népszövetség rendelkezésére bocsájtottuk, bár kijelentettük, hogy a Népszövetségnek nincs joga ezzel a kérdéssel foglalkozni, mert még nincs megszavazott törvény, amely vita tárgyát képezhetné. Mi ugyan készítettünk egy

javaslatot, amelyet a szenátus meg is szavazott, de nem tekintjük véglegesnek...

Iorga: (Közbeszól) Á... Á...

Duca: A múlt hét folyamán meghívtuk a kisebbséget, úgy a magyar kisebbséget is, hogy tárgyaljanak ebben az ügyben a közoktatásügyi miniszterrel. Nem szándékunk olyan törvényt hozni, amely a kisebbséget üldöznék. Ez nem is egyezne a politikánkkal, mely biztosítja a kisebbségek törvényes jogait, de csak úgy, hogy ezáltal ne sértse a román állam legitím jogait.

Lascu képviselő ur azt mondja, hogy ez annyit jelent, mint a Népszövetség ellenőrzése. Kétségtelenül alávetjük magunkat a Népszövetség ellenőrzésének a mi a kisebbséget illeti, attól a perctől kezdve, hogy aláírta a Vajda-kormány a kisebbségi szerződést, amelyet Brătianu Jonel mindig ellenzett. (Nagy taps a többségen) Tény az, hogy ezzel a szuverenitásunk csökkent és ezért nem akartuk aláírni. Epen ezért kéri fogjuk a Népszövetséget, hogy azokat a kötelezettségeket, amelyeket a kisebbségekkel szemben való magatartásra reánk rótt, terjessze ki a többi hatalmakra is, mert a de-

mokratizmus elveivel nem egyezik, hogy egyik állam abszolút szuverenitást élvezzen, a másiknak pedig csorbítsák a jogait. Ha Lascu képviselő ur vádolni akar, ne bennünket vádoljon. Bármilyen véleménnyel is legyünk a kisebbségi szerződésről, ha aláírtuk azt, mégis kötelező és respektálnunk kell. És bármilyen történet, addig, amíg mi ezeken a padokon ülünk azt respektálni is fogjuk betűszerint.

Új élet a nagyváradai Francia Körben

A nagyváradai Cercle Français, mely eddig a katonai kaszinó helyiségeiben kapott termet, most saját helyiségeibe költözik, a Berettyó vízszabályozó és ármentesítő társulat volt székházába Boulevard Regele Ferdinand (Rákóczi-ut 36. sz. alá). A kör helyiségeinek megnyitása november 29-én, vasárnap délután félhatkor lesz. Az ünnepélyes megnyitó alkalmából a Francia Kör vezetősége hangsúlyozza, hogy termeiben (olvasóteremben, könyvtárszobákban és előadóteremben) nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül szívesen lát mindenkit, aki franciául beszél s a francia irodalom és kultúra iránt érdeklődik.

Az 1925—1926. évre a Cercle Français nagyszabású programot készített. Francia tanárok egy konferéncs-sorozat keretében ismertetni fogják a francia irodalmat és kultúrát. Sok matiné, színelőadást, bálát s társalgási kurzust is szervez a vezetőség. A kör könyvtára minden csütörtökön és vasárnap öt és nyolc óra között lesz nyitva. A megnyitás napján, november 29-én az irodalmi konferéncsok sorát Le Maître professzor nyitja meg Chateaubriand-ról tartandó előadásával. A konferéncs-estély részletes programját legközelebb közöljük.

Kevés a városi tűzifa

A városi erdő kitermelése huszezer köbméter fát juttatott a városnak. A huszezer köbméterből 10.000 a közműintézmények számára tartalékolatott. További egy hányadban a villamosműnek rója le adósságait a város, tűzifakészlete egyrészeivel. A fennmaradó mennyiség arra szolgál, hogy a tisztviselők jussanak olcsó tüzelőhöz.

A város elsősorban a városi tisztviselők igényeit akarja kielégíteni, azután a nyugdíjasokra, tüzemi- és más tisztviselőkre került volna az eredeti terv szerint sor. A kiosztás azonban még azelőtt megkezdett, mielőtt a város aktív tisztviselői megkapták volna az őket megillető porciót. Ugyanis a tévállás az, hogy már is olyan mennyiségű tűzifa került kiosztásra s olyképp, hogy a tisztviselők ellátása komolyan veszélyeztetve van. Erről a helyzetről a tanács legközelebbi ülésén fog referálni dr. Vostinar János főjegyző. A fa-organizáció lebonyolításával, mint ismeretes, dr. Vostinar Jánost bízta meg a tanács.

A főjegyző, aki ezt a munkát napok óta végzi, meglepetéssel konstatálta, hogy a kiosztott mennyiség már meghaladja az előirányzatot és mindössze 1200 méter áll a főjegyző rendelkezésére. Ebből a még ellátatlanok kielégítése a legnagyobb nehézségbe ütközik. Ezt a kellemetlen meglepetést — úgy hírlík — az idézte fel, hogy egyesek az őket megillető kiutalást többszörösen vették igénybe.

Ezüstözést, nickelezést

hőcípő és kalacsni javítást, ugyiszintén varrógépek és kerékpár javításokat juttatva minden eszközzel:

Kalenda-cég Oradea-Marc

Hazaérkeztem

külföldi utamról, hol a mai modern szabászatot elsajátítottam s **uri-szabó üzletemet** Strada Josif Vulcan (volt Nagy Sándor-utca) 17. sz. a megnyitottam

SERESS uri szabó

A nagyváradai szintársulat Belényesen

Mint hogy a nagyváradai szintársulatnak nem szabad Váradon játszania, ha a városban román szintársulat tartózkodik, Gróf László szinagázgató teljesen kétségbeesett helyzetbe jutott, hogy társulatát hol foglalkoztassa és óriási kiadásaira hol találjon fedezetet? Hiszen a román társulatok sokkal sürűbben jönnek ide, mint bármikor. Így jutott arra a gondolatra, hogy Belényesbe megy és kérvényt intézett Marcus István utján Belényes város vezetéséhez, hogy engedje meg a társulat vendégszereplését. Cosma Nerva polgármester a legnagyobb előzékenységgel fogadta a kérelmet és nemcsak hivatalosan meghívta a magyar társulatot, hanem termet, fűtést, világítást díjtalanul ajánlott fel neki.

A belényesi magyar társadalom természetesen valláskülönbség nélkül nagy lelkesedéssel készül a váradai szintársulat szereplésére.

A rokkantak a nőegyletek támogatását kéri

A hadirokkantak és özvegyek országos szervezetének nagyváradai csoportja tegnap este öt órakor a városháza kistermében gyűlést tartott. A gyűlésen Bunescu rendőrigazgató, csoport vezetője elnökölt és megjelentek azon az összes nagyváradai jótékonyegyletek megbízottai, azonkívül dr. Regman Miklós prefektus, Ilan-zu tábornok, Catana rendőrprefektus, Ciorogariu és Sulyok püspökök.

Bunescu elnök megnyitó szavai után dr. Regman prefektus megköszönte a jótékonyegyletek vezetőinek, hogy hívásukra megjelentek a gyűlésen. Segíteni kell így összefogva az egész társadalomnak azokon, akik legtöbbet veszítettek a nagy világegyben: a hadirokkantakon, özvegyeken és árvákon. Kéri a prefektus, hogy hallgassák meg az előadókat és segítsen mindenki a nemes ügyön tudásával és erejével.

Dumitrescu örnagy, a központ delegátusa hatalmas beszédben vázolta a mozgalmat, ahogyan az egész világon próbáltak segíteni a rokkantakon. Nem anyagi támogatást kér az

egyesület az ország lakosaitól, bár azt is lehetne, mert a hadirokkantak mindannyiunkért harcoltak, hanem társadalmi gyűjtésekkel és nekiségekkel kell egy alapot teremteni, ami támogatni tudja a rokkantakat.

Bunescu rendőrigazgató vázolta az egyesület eddigi munkáját. Most össze kell látni mindenkinek és estélyeket, ünnepségeket rendezni.

— Kérjük önöket hölgyeim és uraim, mondotta Bunescu, — mondják el véleményüket, észrevételeiket az estélyről és dolgozzanak együtt karöltve a hadiárvákért az önök nemesei parancsa szerint.

Azután felolvasta Mosoiu miniszter, egyesület díszelnökének táviratát, amelyben mentit távollmaradását és Bratianu miniszter, üdvözlő táviratát.

Az ülés lapzártakor még tart.

Hétfló

23-án este 9 órakor

filmharmóniku

Koncert a Katholikus Körben

Hölgyek! Urak!

Bőrkabátok, részletek

Darabont és Triksza

Bul. Regele Ferd. (Rákóczi-ut)

Rumburgi lenvásznak, asztalneműek nagy választékban érkezett. Előzékeny és szolid kiszolgálás.

Najnal és Rózsa cég

Apolló mozgószínház

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor

Gáncsnélküli kalandor

8 felvonásos izgalmas regény napjainkból.

A főszerepeket játsszák:

Anna Qu. Nilson, Milton Sills és Gavford Kent

Figyelem! Világ-Áruház Figyelem!

Piața Unirii (Szt. László-tér)

Sas-palota

értesíti a t. vásárló közönséget, hogy a raktáron levő összes

Téli kabát szöveteket

Női ruha szöveteket

Marocen selymeket

Vászon és asztalneműeket

Barchet és flanelket

Divat bársonyokat

minden elfogadható árban elárusítja

Világ-Áruház

Piața Unirii (Szt. László-tér)

Sas-palota

Soha ilyen olcsón nem vásárolt!

◆ SZÍNHÁZ ◆

HETI MŰSOR:

Vasárnap délután fél 4 órakor: Öt órai vendég. Sorozatszám 55.

Vasárnap este: Román előadás.

Hétfo este: Imádom, vigjátékujdonság, A) bérlet. Sorozatszám 58.

Kedd: Kis gróf, Pálfi Olli vendégfelléptével, B) bérlet. Sorozatszám 59.

Szerda este: Bródy-émlékünne, báró Hatvani Lajos felolvasása után Lyon Lea dráma. Bérleten kívül. Sorozatszám 60.

Csütörtök este: Imádom, vigjátékujdonság (kivételesen) B) bérlet. Sorozatszám 61.

Péntek: Román előadás.

Szombat délután fél 4 órakor: Kis huncut, operettujdonság, olcsó helyárral. Sorozatszám 63.

Szombat este: Yus-Hi, operettbemutató. Bérleten kívül. Sorozatszám 64.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Cseregyerekek, operett, mérsékelt helyárral. Sorozatszám 65.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Csodaszarvas, drámai ujdonság. Mérsékelt helyárral. Sorozatszám 66.

Vasárnap este: Yus-Hi operettujdonság második. Sorozatszám 67.

Hétfo: Yus-Hi operettujdonság 3-szor, A) bérlet. Sorozatszám 68.

A hét összes előadásaira a jegyeket már vasárnap reggeltől kezdi árusítani a színházi pénztár.

A SZÍNHÁZI IRODA HÍREI:

Pálfi Olli a Kis grófnak. Kedden este mutatkozik be Nagyváradi közönségének Pálfi Olli szubrettprimadonna, aki a Kis gróf főszerepét fogja játszani. A nagyon tehetséges, szép hangú és elegáns táncműveléssel rendelkező művész nő fellépését nagy érdeklődéssel várja a közönség, mert Pálfi Ollival egy sokat ígérő magyar színésznő indult el a művészi pályán. A Kis gróf többi szerepeiben T. Pogány Janka, Simon Evi, Tompos, Hetényi, Madas, Sós, Stoll lépnek fel. A keddi előadás B) bérletben megy.

Hatvani Lajos felolvasása, Lyon Lea. Szerda este nagy kultureseménye lesz a színháznak és a város közönségének a Bródy-émlékünne, melynek műsorán báró Hatvani Lajos felolvasása és Bródy leghatásosabb drámájának, a Lyon Leának előadása szerepel. Hatvani Lajos báró a legnagyobb ismerője az új magyar irodalomnak nyugateurópai látószögéből, itéli meg a magyar irodalom helyét az emberi előrehaladás harcaiban. Eppen ezért Hatvani Lajos előadása irodalomtörténeti jelentőségű, mert Bródy Sándor az ő előadásán keresztül ismerheti meg csak igazán és értékelheti méltó módon a nagyváradi közönség, Lyon Lea előadása méltó módon illeszkedik be az ünnepély kereteibe, mert a szereplő művészek tudásuk legjavával fognak hódolni az elhunyt nagy magyar írónak. Lyon Lea főszerepeit L. Hollós Juci, Benes Ilona, Lengyel, Darvas, Tompa, Stoll, Sós és Bereng játsszák. A Bródy-émlékünne bérleten kívül megy.

Csütörtökön kivételesen B) bérlet. Tekintettel arra, hogy a román előadások egymástánja a B) bérlet közönséget már több estétől megfosztotta, az igazgatóság csütörtökön kivételesen B) bérletben tüzte ki az Imádom című francia vigjátékot.

A legújabb operettszenzáció. Szombat este mutatja be az operett társulat az utóbbi idők legszebb exotikus operettjét, a Yus-Hi-t. A japán miliőben játszódó operett az egész világot meghódította már és diadalmasan fog bevonulni Nagyváradra, ahol mindig értékelni tudták az igazán szép librettót és muzsikát. A Yus-Hinak a legszebb keleti motívumokban bővelkedő zenéje van, mely már az első előadásán a legna-

gyobb népszerűséget fogja kelteni. A Yus-Hi főszerepét P. Gaizler Lola, T. Pogány Janka, Belák Aranka, Tompa, Páger, Sós és Stoll alakítják. A szenzációs operettujdonságot vasárnap este bérletszíneiben, hétfőn A) bérlet, kedden B) bérletben tüzte ki az igazgatóság.

Heyman-szinkör heti műsora:

Előadások kezdete hétfő nap 5, 7 és 9 órakor.

Vasárnap és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Elővételi pénztár délután 10 órától 1 óráig.

Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 órakor: „A király és a kisleányok” Luciano Albertinivel.

Hétfo 5, 7 és 9 órakor: „A király és a kisleányok” Luciano Albertinivel.

Kedd 5, 7, 9 órakor: A „Kölyök”, Jackie Coogan és Chaplinnal a főszerepben. Előtte egy 2 felvonásos kacagtató Zigotto-film.

Szerda 5, 7, 9 órakor: A „Kölyök”, Jackie Coogan és Chaplinnal a főszerepben. Előtte egy 2 felvonásos kacagtató Zigotto-film.

Csütörtök 5, 7, 9 órakor: A „Kölyök”, Jackie Coogan és Chaplinnal a főszerepben. Előtte egy 2 felvonásos kacagtató Zigotto-film.

Péntek 5, 7, 9 órakor: A „Kölyök”, Jackie Coogan és Chaplinnal a főszerepben. Előtte egy 2 felvonásos kacagtató Zigotto-film.

Luciano Albertini-film. Tegnap vetítettek első ízben Luciano Albertini-filmet a „Heyman”-szinkörben. A nagyszerűen összeállított vigjátékban alkalma volt csodálni a közönségnek a sokoldalú filmművész minden bravúráját. Az előadások ma 3 órakor kezdődnek. A 3 órás előadás mérsékelt, az 5, 7, és 9 órás előadások rendezes helyárral.

Jackie Coogan és Chaplin. Nevetni és sirni lehet azon a gyönyörű filmen, amelyet a jövő héten mutatnak be a „Heyman”-szinkörben Jackie Coogan-nal és Chaplin-nal a főszerepben és ez a „Kölyök”, mely az egész világot óriási sikerrel járta be. A „Kölyök” a legújabb filme a kis művész talentumának és négy napon át lesz műsoron, még pedig kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken. Mindenkor 5, 7 és 9 órás előadásokban. A „Kölyök”-höz egy 2 felvonásos Zigottót is lehet vetíteni.

MOZI

A Dorian-filmszínházban ma, vasárnap utoljára látható az „Öngyilkosok” című 10 felvonásos film, melynek főszerepét Rod la Rocque, Várkonyi Mihály, Theodore Kosloff és Julia Faye alakítják. A pazar kiállítású, izgalmas jelenetekben bővelkedő, csodás film előadásai 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Holnap, hétfőn lesz a bemutatója Bíró Lajos és Lengyel Menyhért színpadon is óriási sikerű darabjának a „Cárnó”-nek, Lubitsch Ernő, a mester-rendező vitte filmre ezt a hálás témát. A darab főszerepét az utóéletetlen Pola Negri, Rod la Rocque (a „Tizparancsolat” főszereplője) és Adolph Menjou alakítják. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Szabadjegyek és kedvezményes jegyek nem érvényesek.

Pompás kalandorfilm látható ma, vasárnap utoljára a Passage mozgószínházban. A „Marccó a bestiák közt” című 6 felvonásos attrakciós film főszerepét Marccó, a legerősebb filmszínész alakítja. Az előadások fél 4, fél 6, fél 8 és egy negyed 10 órakor kezdődnek. Helyárak 20, 15 és 10 lei.

Égő olajmezőkön folyik az az idegizgató harc, amely két világűrű kalandor hatalmas erőpróbájára. A mindenre kész gazemberek a becsületes család boldogságát sem kímélik, csak amikor az egyikben felbőg a szerelem, akkor látja és érzi, hogy lehet másképpen is, szépen is élni. Az Apolló szenzációs amerikai filmje tele van izgalmas jelenetekkel, gyönyörű felvételekkel, ötlettel és rendezési finomságokkal. Monumentálisan hat a délamerikai olajmezők égése és a kavargó lángnyelvek közül, a valóságos pokolból csak a férfias bátorság menti ki a kedves, szomorú, szerelmes leányt. A Gáncsnélküli kalandor ma és vasárnap a 3 órai mérsékelt helyárral előadásán is színe kerül. A főszerepeket Anna Nilsson, Milton Sills és Gavford Kent játsszák.

NYILTÉR

Tisztelettel értesítem a mélyen tisztelt női közönséget, hogy a teljesen újonnan berendezett modern nődivat üzletünk szombat este megnyitoltam. Az úri közönség szíves pártfogását kéri, kivált tisztelettel

Hollós Juci

Köszönetnyilvánítás

Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősöknek, munkástársaknak és énekkar tagjainak, kik megboldogult férjem és édesapám temetésén megjelenésükkel és részvételükkel mély fájdalommat enyhíteni szívesek voltak, ezúton is hálás köszönetet mond.

őrv. Fekete Sándorné és fia

Óvás!

Figyelmeztetünk mindenkit, hogy cipőszükségletét semmi esetre se tessez

„Amerika” cipőáruház

a Holdas-templom mellett fel nem kereste. Külföldi minőség. Dívatos formák. Olcsó árak.

TÖZSDE

Bukarest, november 21. (Zárlat.) Dó: London 1078, Newyork 221, valuták: 1060, fr. frank 940, svájci 41, lira 885, dinár: dollár 222, osztrák 32, magyar 31, zokol: Zürich, november 21. (Zárlat.) Be: 12350, Amsterdam 20865, Newyork 51875, London 2513 fél, Páris 2040, Milánó 2075, Prága és háromnyolcad, Budapest 7270, Belgrád 910, Bukarest 235, Varsó 755, Bécs 7312.

A külföldi vasúti jegyeket mindenki szigorúan a napi kurzusban árusítja a Nemzeti Hírlapkiadósárság nagyváradi fiókja (Hegedűs Hírlapiroda).

Mielőtt

ajándék-tárgyakat

vásárolni akar, okvetlenül nézze meg saját érdekében a most érkezett

Francia, Német és Cseh legszebb különlegességeit

üveg-, porcellán- és díszműárukban

Vétel nem kötelező! Eladás nagyban-kicsinyben!

Francia Komlos Testvéreknél gyári raktár — nagykereskedés Oradea-Mare—Nagyvárad Str. Nicolae Iorga (Zöldia-u.) 13.

Uj üzlet!

Spezial nyakkendő áruház
FRIEDMANN és HOFFMANN

Rimanóczy-utca 1.

Mennyi lesz a lakások bére az 1926-ik évben?

Irtá: Dr. Lengyel Zsigmond.

Az 1924. évi május hó 6-án életbe lépett házastörvény három évre szabályozta a háztulajdonosok és a bérlők egymás közötti viszonyát.

Ezen törvény 1. szakasza ugyanis 1924. június 6-tól 1927. május 6-ig hosszabbította meg a bérlők javára a törvény életbe lépté utáni érvényben álló bérleti és albérlési szerződéseket és a törvény 9-ik szakasza ugyancsak ezen három év tartamára állapította meg a bérlők által fizetendő bérösszegeket.

Azonban már a törvény is számolt annak lehetőségével, hogy a lei értéke és vásárlóképessége a meghosszabbítás három évi időtartama alatt változatlanok maradtak, azonban a 43-ik szakaszban azt az intézkedést tette, hogy: »a jelen törvény alkalmazásának első évében a bérlő vagy a tulajdonos kéri a bérszösszeg helyesbítését a bérnek a bejáratosság időpontjában fennálló valutáris helyzete alapján».

Ezek szerint tehát az 1924. év májustól kezdődő 2 éven át a törvény értelmében megadott bérek változatlanok maradtak, azonban 1926. május 1-től kezdődőleg a bérek csökkenésének, vagy emelkedésének lehetősége forog az attól függően, hogy a lei értékeben és vásárlóképességében az 1924. május 1-től kezdődőleg emelkedett, vagy csökkenést tüntet-e ki.

Azt hiszem felesleges bizonyítanom, hogy az 1924. május 6-án pénzünk belértéke és vásárlóképessége lényegesen csökkenést szenvedett, vagyis tehát a törvény 43-ik szakaszában megadott helyesbítés iránti kérelmet kétségkívül nem a bérlők, hanem a háztulajdonosok lesznek jogosítottak előterjeszteni. A törvénynek ez esetben is igen szerencsétlen rendelkezése értelmében az ez alapon kérhető mértékét, vagyis tehát az 1926. május 1-től kezdődőleg fizetendő bérek mennyiségét, emét az arbitrálo bizottságok hivatottak megállapítani.

A törvény ezen intézkedése folytán tehát 1926. május 1-től kezdődőleg újra meg fog inzulni egy kérvényezési hadjárat, ismét harcban fogunk állani a háztulajdonosok és a bérlők s ismét szaporodni fognak a bér leteti kérvények, hogy azután a szerencsétlen háztulajdonosok meg a jelen szabályok szerint járó minimális bérösszegeket is, csak években át tartó kitalálási eljárás útján kaphassák meg.

A törvény hivatott szakasza még arra nézve sem tájékoztat bennünket, hogy mit ért a »valutáris helyzet» fogalma alatt?

Nem lehet tehát megállapítani, hogy a lei-nek zürichi jegyzését, avagy pedig a lei belső vásárlási képességében beállott változásokat kívánja-e a törvény az 1926. évi bérek megállapításánál alapul venni.

Nézetem szerint, amidőn egy törvényhozó hatalom a saját állama pénze értékváltozásait, polgárai egymásközötti viszonyában kívánja figyelembe venni, akkor nem lehet szó arról, hogy ez a kérdés a pénznek nemzetközi értékelése alapján bíráltsák el, hanem alapul egyedül és kizárólag a lei belső vásárló képessége veendő. Ha pedig ezt az álláspontot foglaljuk el, úgy azt hiszem, hogy minden kértely kizárásával megállapíthatjuk azt, miszerint a lei belső értékében és vásárló képességében 1924. május 6-ától legalább 50%-csökkenés állott be.

E részben példaképpen utalhatok a Royal-művek bérletére megállapítására kiküldött választott bíróság határozatára, amely a lei egy évi értékcsökkenését minimálisan 25%-ban állapította meg, úgy hogy tehát egyáltalában nem mondható tulzot felfogásnak, ha ezt az értékcsökkenés mérvét két évi időtartamra 50%-ban vélem megállapítandónak. Ez esetben pedig az 1926. május 1-től kezdődőleg fizetendő bér 50%-al magasabb összegben lesz megállapítandó.

Ha azonban álláspontom ellenére nem a lei vásárlási képességében, vagyis tehát nem a lei belső értékében beállott változás, hanem az 1924. május 1. és az 1926. május 1-e közötti zürichi jegyzés különbözősége volna irányadónak tekintendő, akkor, — tekintettel arra, hogy az

1926. májusi jegyzés mennyiségét előre nem tudhatjuk, ez alapon előre pontos számításokat nem eszközölhetünk.

Amde kiindulva abból a tényből, hogy 1924. május 1-én a lei Zürichben 2,90 centimmal jegyezték és figyelembe véve a lei jelenlegi zürichi jegyzését, még ez alapon is 18—20% árfolyam-különbözet jelentkezik, vagyis tehát az 1926. május 1-től fizetendő bér ez esetben legalább is a jelenlegi bér 1/3-od részével magasabb lesz, ami hozzávetőlegesen az 1914. évi bér egyszeres emelésének felel meg.

Arra tekintettel azonban, hogy a fentiek szerint ezen újabb bérmegállapítási eljárás úgy

Stephenson György

Irtá és a Kereskedelmi Csarnok ünnepén felolvasta Dr. Fried János

A társadalom életének tanulmányozói állapították meg azt az eddig még meg nem cáfolt törvényt, hogy a társadalom állandóan differenciálódik, de e mellett ugyanakkor az integrálódás felé halad. A differenciálódás a társadalom egyedeinek különböző eszmék és érdekek szerinti csoportosulását jelenti. Ilyen csoportosulások a felekezések, a nemzetek, az országok, a gazdasági tevékenység terén a munkások, az iparosok, s a kereskedők osztályai. A csoportosulás célja mindig a benne egyesült egyedek érdekeinek minél intenzívebb védelme. Ez intenzív érdekvédelem az érdekeltektől nézve állandó harcot jelentene. A differenciálódás törvénye mellett ott van azonban a társadalom életének másik nagy törvénye, az integrálódás, amely az ellentéteket csökkenti, az osztályokat kibékíteni igyekszik, hogy az emberiség haladhasson a különbözőségek kiegyenlítésére, a társadalmi béke: a lehető legtöbb számú ember legnagyobb boldogsága felé.

Amennyiben a társadalom egyes tagozódásai kizárólagosan csak a benne egyesült egyedek érdekeinek védelmével és érdekeinek minél előbb való kielégítésével foglalkoznának, úgy az összeütközések állandóak és folytonosak lennének, s ebben maga az érdekeikért harcoló osztály is kimerülne. E mellett energiájának jelentékeny részét foglalná el az elnyomott osztályok igában tartása. Az a doctrina, amely azt tanítja, hogy a más osztályok egyedeit épen ezért fizikailag maradvány nélkül el kell pusztítani, kívül esik a mi ideológiánk határára. Ebből következik, hogy a társadalom egyes tagozódásainak élén álló szervek akkor töltik be helyesen hivatásukat, ha a vezetéskül alatt álló csoportosulás útját akként irányítják, hogy figyelemmel vannak a társadalom másik nagy törvényére is.

A társadalom élő egyedeiből áll, tehát maga is élő organizmus, s így ha igaz az, hogy az élő testek sejtjei már magukban hordják a belőlük épült test jellegzetes tulajdonságait, úgy az a tantétel, amely a társadalom életének törvényét alkotja, vonatkozik a társadalom életén belül kialakult szervezetekre, s így gazdasági érdekvédelmi tevékenységnek irányítására is. E törvények itt akként nyernek alkalmazást, hogy a differenciálódás az osztálytudat felkeltésében és fentartásában, az integrálódás pedig abban nyer kifejezést, hogy a gazdasági osztály munkája minél harmonikusabban illeszkedik be a társadalom kollektív munkájába.

Öntudatának minden osztálynak kell lennie, ugyanígy, hogy az emberi csoportosulások osztályoknak csak akkor nevezhetők, ha öntudattal bírnak. Azok a csoportok, amelyek elvesztik öntudatukat elvesznek maguk is. Azok az egyedek, amelyek öntudat nélkül csatlakoztak valamely osztályhoz, rövidesen leváltak arról.

Gyakori példát láttuk ennek épen a kereskedelmi osztálynál, amelyhez a háborús és az azután konjunktúra következtében nagy számmal tapasztaltak öntudat nélküli egyedek. Ezek nemcsak megromították a kereskedői osztály öntudatát, sőt erősen kompromittálták is és magatartásukkal kiváltották azt az antikomeriális irányzatot, amely a kereskedői osztály ellen megtört intézkedések életbe léptetésében nyilvánult.

Megállapíthatóan látjuk azt legalább helyi viszonylatunkban, hogy a kereskedelem ezektől a káros elemektől megszabadult, s ezektől megtisztulva hozza lehet fogunk érdekvédelmi működésünk előbb vázolt munkájához.

Ezek az előadások, amelyek az idényben tartani fogunk ennek a hivatásnak szolgálatában állanak.

a háztulajdonosoknál, mint a bérlőknél ismét felesleges igazságokat, költségeket és idővesztést fog előidézni, tehát nézetem szerint mindkét félnek érdekeltségének közös érdekét képezi az, hogy a törvény ezen vitára alapot képező rendelkezései mielőbb egy megfelelő és mindkét fél érdekeit szem előtt tartó rendelkezéssel pótoltsanak, vagyis tehát a törvényhozás, — a lei jelenlegi belértéke és vásárló képessége alapján állapítsa meg a bérlő által 1926. május 1-től kezdődőleg egy évre fizetendő bér mennyiségét, hogy ily módon az arbitrálo bizottság újabb igénybevétele elkerülhető legyen.

Milyen lesz állítólag őszi reklámok

HAAS LIPÓT LINOLEUM

és szőnyegkülönlegességi áruházában,
ahol olcsó árakban óriási választék mellett vásárolhat

Főleakat:

ORADEA-MARE

Bul. Reg Ferdinand 5.

Leraakok: **CLUJ, TIMISOARA**

Legjobb gyártmányú hó- és sárcipők:

Női sárcipő lei 275 Férfi sárcipő lei 330

Női hócipő lei 490 Férfi hócipő lei 670

Felülszertű gummikabátok

a legnagyobb választékban, 115 cm. széles Lei 125-től

ban, elegáns fazonban

Viaszosvászon

prima minőség, gyönyörű mintákban

80 cm. széles mtr. Lei 100—

100 cm. széles mtr. Lei 125—

115 cm. széles mtr. Lei 145—

Bőrvászon

Kárpitosok, kocsigártók és könyvkötők részére nagy választékban, 115 cm. széles Lei 115-től

Linoleum

szélesnél-szébb mintákban

70 centiméter széles Lei 150—

90 centiméter széles Lei 190—

Parafabevondara mímázott, vagy parkettelinoleum 200 cm. széles mélyreim-terenként — Lei 210—

Kapható 250—300 cm. szélességben is

Szőnyegek

Strapa futószőnyeg 70 cm. széles Lei 98—

90 cm. széles Lei 140—

Ágyelő szőnyeg "Bucur" . . . Lei 145—

Ottomán-takaró "Karamanie" . . . Lei 1230—

Két oldalt használható ebédszőnyeg 200x300 méretben, nagyon szép mintákban Lei 1730—

Plüsch szőnyeg

gyönyörű mintákban 200x300 — Lei 4300

Legprimább minőségű plüschszőnyeg mtr. 515

Függöny

szélesnél-szébb mintákban — Lei 570

Ezenkívül nagy választék faliszőnyegben, lábtörők, mindentelie gummiruak, tornacipők, sárcipők, játékaru, gummilabda stb. stb. etc.

Eladás nagyban és kicsinyben!

Előkelően a jutányosan

ruházkodni

DARABONT & SZIKSZAY
cégnél lehet, Ferd. király (Rákóczi)-ut.

nek lelkében e küzdelemhez szükséges osztályon-
tad teljes kilejlésre jussom.

A gőzmozdonyu vonat, a modern kereskede-
lem utraindulását jelentette.

Kereskedelem volt azelőtt is. A kereskedelem
a natural gazdaság primitív formájától nagy utat
tett meg addig, amíg elérkezett a XIX-ik századig.
Amint az új kor Amerika felfedezésével kezdődik,
ugy jelenti a gőzmozdonyu vonat feltalálása a mo-
dern kereskedelem kezdőpontját, amely adta meg
a lehetőséget a mai fejlődésig, amikor a kereskedő
rádióval felszerelt irodájából irányítja vasuti, ten-
geri és légi szállítmányait. Az emlékünnepen kívül
ezért választottuk ezt első előadásunk tárgyának.

Ismeretnünk fogjuk ennek a kereskedelemnek
mai helyzetét, tovább fejlődésének gátló akadá-
lyait, az akadályok elhárításának módját és meg-
rajzolva a fejlődésnek ezidő szerint belátható útját:
a teljesen szabad kereskedelmi rendszer elérését,
valamint azt a keretet, amelyben a kereskedelem
beilleszkedik a társadalom együttes munkájába, s
ezzel követi a társadalom életének másik nagy tör-
vényét, az integrálódási folyamatot.

Be fogjuk mutatni a gazdasági erők szerepét
a társadalom fejlődésében, s különösen a kereske-
delem szerepét a polgári társadalom kialakulásában.
Amennyiben a lehetőség megengedi, tartani
fogunk olyan előadásokat is, amelyeknek tárgya az
általános műveltséghez tartozik.

A társadalom fejlődésének útját s ezzel a ke-
reskedelem fejlődésének útját is egy rettentés ka-
tasztrófa zavarta meg, s e katasztrófából megráz-
kodott lelki emberek maradtak meg, akik megté-
pázott lelki gyermekeknek nemzettek.

Ennek az emberiségnek kell most elvégeznie
azt a nagy munkát, hogy visszatérjen arra az útra,
ahonnan az emberiség nagy katasztrófiája következ-
tében letérni voltunk kénytelenek. Ezért az öma-
gunk és jelen generációk megismerésére szántuk
zárolóelőadásnak azt, amelynek témája: A ma em-
berének lelkivilága és gyógyódása a lelki egyensúly
iránt.

A mai ünnepélyt egy quartett nyitja meg, a
zeneköltészet kiválóságának: Mozart egyik vonós-
négyesének előadásával.

E zenei darab előadást nemcsak a program
változatosságáért választottuk, hanem symbolumnak
is szántuk.

E quartett négy hangszerből alakul ép úgy,
mint a társadalom által létrehozott eredményeket a
négy társadalmi osztály: az intellektuális, a kereske-
dők, az iparosok és munkások együttes munkája
produkálja. E quartettben a négy instrumentum con-
sonantiája fejezi e munkában megtestesült zenei
gondolatot, s a mi vagyunk e quartettben akként
van symbolizálva, hogy a kereskedelem mint a ter-
melés integrans eleme vegyen részt abban a har-
monikus munkában, amely a társadalom fejlődését
és az emberiség boldogulását szolgálja elő.

Bőrbutorok

hencserek, valamint ruganyos ágy-
betétek, kapható és megrendel-
hető előrendű minták szerint.

Kovács József kárpitosnál
Strada Aleea Emanuel Gojdu (Deák Ferenc-u.) 1.

Ertesítem a t. hölgyközönséget, hogy
**varró és szabászati
ishotát létesítettem**
melyben vállalom a francia munka szakszerű
készítését. Sok évi gyakorlatom biztos garan-
ciát nyújt.

Radó Cecsóné
Dimitrie Cantemir (Beöthy Odón-utca) 6. sz.

Gomblyukkölést, Endlizést
gépen jutányosan vállal
GLUCKMANN
Str. Săguna (Kapucinus-utca) 4.

Női hócipő!
Wimpassingi gyártmány
Lei 490.

„Kezdő munkaerőt keresek”

Egy újságban a napokban a következő apró-
hirdetés jelent meg:

**Kezdő munkaerőt kere-
sek. Ajánlatokat a kiadoba
igénymegjellel.**

A kezdő munkaerő annyit jelent, hogy olya-
nokra reflektál a vállalat, akik eddig semmiféle vá-
lalatnál nem működtek, szóval gyakornokok. A cég
minden nap elküldte megbízottját a kiadoba s min-
den nap 10–15 ajánlatot kapott. Megható volt
nézni, hogyan indul meg a magyar középosztály
fiatal nemzedéke egy olyan foglalkozás felé, amely
megélhetését biztosítja.

Az ajánlatokat fiatal leányok s iskolából most
kikerült fiúk adták be. Szépen összehajtott ív-
pápon, lemásolva az idősebb leendő kollegák
által előírt mintát. Igényeik szerények, a legmagas-
sabb 1500 lejrt kér, de van, aki 1300–1200 lejrel
is megelégszik s van olyan, aki havi 1000 lejrt,
vagy kevesebbet irt be az ajánlatba.

Mit jelent ez az ezer lej? Egy pár cipőt. A
többi a szülőknek kell fedezni, tehát ruhával,
kosztal el kell látni a gyermeket, hogy egy válla-
latnál dolgozhassék. A következő hónapban haris-
nyát, vagy kalapot és keztyűt vehet a gyakornok,
a többi a szülő fedezi, különösen az ellátást. De
jön a fizetéselemzés s lesz 1200–1500 lej a fizetése
s évek múltán 2000 lej is, amikor az árak meg-
felelően emelkedtek.

Es mégis mennek a magyarság leányai és fiai.
Nem mennek: tolongnak. A leányoknak nincs kilá-
tásuk a házasságra, a fiuk nem házasodhatnak,
mert nincs egzisztenciájuk. Mit csináljanak? Az
otthon mind szomorubb lesz s a fiatal nemzedék
megindul a keserves jövő felé s olyan tömegekben
rohan egy állás után, amely kétségbeesítő.

A Tátra téli szezonja előtt

Tátrafüredről jelentik: A Tátrában ez idén az ősz
rendkívül enyhe volt, úgy hogy a tél még nem kezdő-
dött meg, csak a magasabb régiókban volt ismételt
havazás. A Tátra csucsei tehát dus hóval borítottak,
míg a tátrafüredi telepen egyelőre gyönyörű őszi idő-
járás uralkodik, gyakori napsütéssel, zöldelő füvel,
tisztá, száraz sétautakkal.

A jóslások szerint azonban e hó végére, legkésőbb
december elejére várható a behavazódás és ezért
Ótátrafüreden az idén is minden téli sportágra kiterjedő,
gazdag sportprogram összehállításán dolgoznak, amely
december közepén a megnyitó rödliversenyyel veszi
kezdését és március hó elejéig van tervezve. A nagy
nemzetközi téli sporthétfő január 6-tól 10-ig lesz meg-
tartva, mely alkalommal a tátrai bajnokságok kerülnek
előtérbe, és pedig: nemzetközi rödl- és bobsleigh-
versenyek hőlgyek és urak részére, síversenyek, jég-
hockey és műkorcsolya-versenyek. Az érdeklődés ezek
iránt rendkívül nagy és már idáig is külföldről több
jelentős nevezés történt. A második nagy nemzetközi
téli sporthétfő február hó második felében van tervbevéve.

Az egész téli időnyíránt az érdeklődés nagyon
erős és Tátraszanatóriumban és a Grand Hotelben a
szobák nagy része már ki is van adva.

**Gyönyörű riadókuk nagyon olcsón
a „BOK”-ban. Reg. Ferdinand 16.**

Az élet nem nagy vigalom sehol.

Káldor Lidi elindult a Tisza mellől. Pedig s-
pek a Tiszaparton homokos földből felnyúló akác-
szépek az erőskorú legények s jó édes a Tiszavi

Sok apró állomáson, sok nagy állomáson m-
állott a vonat, míg Káldor Lidi eljutott Moszkva
Lekerült a lábáról a fehér pamutharisnya, a j-
langeros papucs — óh átkozott pókháló selye-
szálak mennyivel formásabbra ölelték a kar-
bokákat. A pettyes katon ruhát tolették váltott
fel, a manikürozott ujjakon gyűrűk csillogtak, tat-
pántlika helyett teknőcrist fogta a szőke konty-
a kaláris helyét igazgyöngy foglalta el.

Mert Káldor Lidi vengerka lett, olyan aszso-
akinek az élete csak kétfélé hajolhat bizonyos i-
elmultával, vagy elveszik őket feleségül, a tár-
dalom bármely rétegből, kezdve a nagyercege-
a szabó-mesterig — ez a legvalószínűbb eset,
vagy pedig nyomorult, kínlódva fejezik be az é-
tüket, egyedül mint a vándorok. Tertium n-
datur. Káldor Lidit nem vették el feleségül, Káld-
Lidi készült haza meghalni.

Úgy meséli faradt hanggal a toloncház udvar-
azt a szomorú kis életét, mely nekiütődik néhá-
percre az ember értelmének és szívének s mind-
banálitása mellett kihoz egy-két könnyet a szemekből.

Megindul a verki, kopognak a szavak. Tize-
hatéves voltam... a János szegényben hagyott.
elkellett menni hazulról. Egy esztendő szolgá-
Posten. Szobaleány voltam, rendes takaros kis sz-
balány s a gazdámek nyáron magukkal vitt
Karlsbadba. Ami most jön, azt sok lenne elmondani.
Egy csele posztógyárossal megszöktem s egy o-
multával Galicián keresztül Orszországba mentem.
De ez csak egy álom. Három esztendő minden o-
szakját végigtöltöttem, nekem voltak a legzár-
gabb barátaim, huszonkétéves vagyok és kiderít-
a sorból.

Felemlkedik a keskeny fapadról, oly kecs-
mozdulattal mintha karsu, csilingelő szánból sz-
lana ki hosszú coboly bundában.

Pedig csak a kabátja után nyul, kopott feke-
kabátja után, hogy magára vegye mert vékony k-
tesztét fázósra rázza a gyakori köhögés.

Bucarestben fektült négy hónapig a kórházba
s most toloncják hazafele, valahová a Szolnc-
melletti faluba.

Oh „az élet nem nagy vigalom sehol, de ámul-
lehet”, s most négy esztendő ámulás után haza
indul Káldor Lidi, pamutharisnyában, kopottas k-
bátban, huszonkét esztendő súlyával a vállán, me-
halni beteg szomorúságban, haza, haza a Tisza melle-
Ruth Klára

A szépség forrása
AGI szappan
crém
Számos elismerő levél bizonyítja e ké-
szítmények csodás hatását. Kapható min-
den gyógyszerárban és drogeriában é-
a megyei főraktárban:

Sarkas István „Apollo” drogeria

Estélyi cipőket legdivatosabb kivi-
teltel hozott anyag-
ból is 24 óra
alatt készli: **Deczky Sándor**
Strada Avram Jancu (Kossuth-utca) 2. az udvarban.

Wimpassing
sár- és hócipők a legjobb-
Csillagalaku piros védjeggyel.

**HAAS
LIPOT LINOLEUM** gyári fő-
raktárába
ORADEA-MARE
Bulevardul Regele Ferdinand 5. szám.

Torna cipő:
31-től 35-ig — — Lei 130
36-től 42-ig — — Lei 155
43-től 46-ig — — Lei 185

Dr Gyárfás Elemér Nagyváradon

Tegnap Nagyváradra érkezett dr Gyárfás Elemér, a Magyar Párt előnki tanácsának tagja az I. G. R. gyűlésére. A „Nagyvárad” munkatársának a hívaló közéleti férfiú a következőképpen nyilatkozott:

— A nagyváradai magyar párti tagozat megalakulására előjönnek a párt minden árnálátának képviselői a központból, dokumentálva azt, hogy a magyar párt teljes és egységes, mint a magyarság szervezete s minden réteget képviseli a magyarságnak.

— Eljött gróf Bethlen György, a Magyar Párt elnöke, református főgondnok, Willér József dr., akit a nagyváradiak azzal tiszteltek meg, hogy annak idején képviselőjelöltüknek tették s előjönnek a párt azon tagjai, akik örömmel látják e város magyarságának megerősödését.

— Most Szatmárra megyek, ahol a Magyar Párt megalakul. Akik odamegyünk, képviseljük a párt árnálátait s ezzel a párt egységét is. Veltünk ön Balogh Géza, aki a csiki mezőgazdasági kamara választásánál megmondotta, hogy a magyarság megszervezése és legyelmzetttsége a magyarság jelöltjeinek hozta meg a győzelmet. Szatmárra ön ezenkívül dr Paál Árpád, akit nem kell bõvebben bemutatni, dr Jakabffy Elemér és dr Sebestyén Elemér.

Meg kell mutatni a mai választásnál, hogy a magyarság össze tud tartani, vezetőivel egységesen jár el.

A párt, mint ismeretes, a kisgazdára van alapítva, azután a kereskedők és iparosok bizalmát bírja. Ezek nélkül nem is volna a párt, mert ezek a közgazdasági tényezők adnak erőt pártunknak. A közgazdasági bizottságban mi arra törekszünk, hogy e három réteg sulyát kellően hangsúlyozzuk s érdekeiket megfelelő arányban támogassuk. Ezenkívül a munkásságnak is megfelelő engedményeket kell tenni, viszont nekik is engedményeket kell adni részünkre.

A munkásság tekintetében az az álláspontunk, hogy az egyes tagozatok nincsenek feljogosítva megállapodást kötni a szocialista munkásszervezetekkel, mert ezt a központ magának tartotta fenn s egységesen köti meg velük a megegyezést a választásokra. A helyi tagozatok tehát csak informatív tárgyalásokat folytathatnak a munkásszervezetekkel.

tekkel. Mindenesetre kívánatos volna, ha a kultúrájában s nevelésében magyar munkásság olyan feltételekkel jönné, amelyet elfogadhatunk.

VI-ik országos cionista kongresszus Marosvásárhelyen

November 23-án, vasárnap délután nyílik meg Marosvásárhelyen az erdélyi cionisták VI-ik országos kongresszusa. Nagyvárad cionisták is elküldik oda a maga delegátusait, hogy megszavazzák a jövő évi költségvetést és megbeszéljék a jövő évi munkaprogramot.

31 delegátus utazott el ma Marosvásárhelyre. A nagyváradai mizrahi 16 és a cionisták másik száma 15 delegátussal lesz képviselve a munka konferenciáján, 31 delegátus a legbékésebb egyetértésben utazik ma a közös cél megvalósítása érdekében. A konzervatív mizrachisták, a vallástalannak nevezett cionistákkal Nagyváradon a legbékésebb egyetértésben küzdenek a zsidó nemzeti otthon megvalósítása érdekében. A „Mizrahi” a konzervatív zsidóság táborával jelentős eredményeket könyvelhet el az erdélyi mozgalomban. Hatalmas ifjúsági csoportokkal rendelkezik a ceire és ceiroth-mizrahi leánycsoportjaival. A cionista ifjúság az Aviva kézfőér és Barisszia ifjúsági csoportokban van megszervezve.

A mizrahi országgrészi irodája Nagyváradon van és mint ilyen foglal helyet az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetségben. Nagyvárad cionistái példát követő módon respektálják a mizrachisták vallásos érzületét és méltányolják a mizrahi gazdasági munkáját.

Ugyancsak a legbékésebb egyetértésben dolgoznak egymás mellett a cionisták és mizrachisták a Keren Kajemethnél (a zsidó nemzeti földvásárlási alap). Ezen alapnak egyik leghatalmasabb pillére Nagyváradon a ceire mizrahi. Részt vesznek ebben a munkában még az avivák és a barisszianusok is, dr Markovics Ignác vezetése mellett.

Egyik legszebb cionista intézménye a Nagyváradai Mizrahi felügyelete alatt álló Chaluc-farm. Erdélyben elsőnek alapította meg Nagyvárad zsidósága a zsidó földműveseket képző farmot. Eddig produktív munkához nem szokott zsidó fiatalbembereket képeznek ki ezen a farmon, gerinc zsidó földműveseké. A farm néhány hónapi fennállása óta bálumlatraméltó eredményeket produkált.

kált. A Chaluc-farm vezetőségében részt vesznek mizrachisták és cionisták egyaránt.

Ugyancsak hatalmas intézménnyé fejlődött Nagyváradon a Keren Hajjeszod, dr Bárdos Imre elnök vezetése mellett, egy többtagú munkabizottság közreműködésével. A lejegyzett Keren Hajjeszod eredménye megközelíti a 3000 font sterlinget.

Fenti eredményeket tekintetbe véve demonstratív kielégítő az eredmény. Azonban számarányához képest Nagyvárad a palesztinai intézmények bevételénél a harmadik helyen áll.

A VI-ik országgrészi konferencia tanulságai alapján bizonyára igyekezni fognak Nagyvárad cionistái, hogy a következő konferencián Nagyvárad a palesztinai alapok bevételénél az első és öt megillető vezető helyet foglalja el.

A VI-ik erdélyrészi cionista konferenciával egyidejűleg a Mizrahi és az ifjúsági egyesületek is megtartják országos konferenciájukat. A Keren Kajemeth és Keren Hajjeszod konferenciája vasárnap d. u. 5 órákor nyílik meg. A cionista konferencia ünnepi megnyitóját hétfőn d. u. 5 órákor lesz a Kulturpalota nagytermében.

Az egész ország zsidósága feszült érdeklődéssel tekint a VI. cionista kongresszus tanácskozásai elé.

(b. zs.)

Vásznak, chiffonok, damasztok fehérneműre és ágyneműre, legjobb minőségben **Letlner Márton** r-nál

HEYMAN-SZINKÖR

Ma vasárnap és hétfőn

Lucianó Albertinivel

A király és a kisleányok

Kedd, szerda, csütörtök és péntek

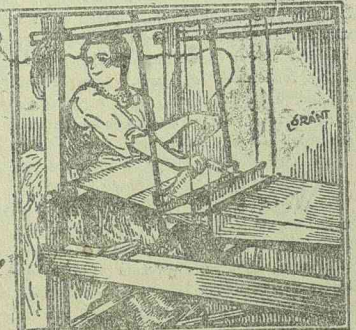
Jackie Coogan és Chaplin főléptével

A KÖLYÖK

Öröme is lesz, boldog karácsonya is lesz és a pénze is megmarad, ha LUKÁCS & Co. cégnél szerzi be a karácsonyi ajándékot maga és családja számára mert csekély heti vagy havi részletre vehet készpénzárakon.

*Ha jót akar,
csak szépségi
vásznat vegyen!*

Telefon 8-99.

Mossa hirdetés.

Telefon 8-99.

Karácsonyi különleges árajánlatunkból:

	Készpénzért	3 óra	5 óra
Szépségi vászon ágyneműre	52—	55—	58—
Szépségi I-a kelengyevászon	76—	80—	84—
Szépségi I-a sifonbatizst	72—	76—	80—
Szépségi prima abrosz	170—	180—	190—
3 méter angol szövet egy komplett öltönyre	630—	660—	690—

	Készpénzért	3 óra	5 óra
Egy kész férfiöltöny (v. méretülán)	2700—	2850—	3000—
Egy kész férfi raglán	2800—	3000—	3200—
Egy méret utáni női kabát prima szövetből	2750—	2950—	3150—
Azonkívül prima minőségű paplanok, damasztok, florir kendők.			

LUKÁCS & Co. (volt Teleki-utca 2. sz.)
Strada Alexandri 2.

A kereskedők és iparosok váradi programja

Leközöltük lapunk keddi számában a Magyar Párt községi programját és jeleztük, hogy ismertetni fogjuk az iparosok és kereskedők programját is, amit a Magyar Párt teljes egészében magáévá tett. A nagyon érdekes és magas megállapítás, amit a kereskedők és iparosok közöltek és amibe a Magyar Párt készséggel belekapcsolódott a következő:

Megállapítjuk, hogy városunkban hir szerint a közel jövőben kiírandó községi választások eredménye úgy az iparosokat, mint a kereskedőket ebbeli minőségükben egy és ugyanazon vonatkozásban érdekli s ezért a két gazdasági osztálynak együttes és kölcsönös érdeke, hogy a községi tanácsban minél nagyobb számú mandátum elnyerése által, minél nagyobb befolyásra legyen szert.

Ezen cél elérése érdekében lekötöztük magunkat elsősorban is olyan tartalmu propaganda megindítására és lefolytatására, hogy az iparosok és kereskedők a községi választásokon mint ilyenek vegyenek részt nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül. Ezzel ellentétben áll minden olyan mozgalom, amely gazdasági osztályok tagjait más alapon akarván bevenni a választási küzdelembe. Ennek folytán a két gazdasági osztálynak különösen arra kell figyelemmel lenni és oda kell hatnia, hogy azon vallási közületek és politikai szervezetek, amelyekhez a két gazdasági osztály tagjai tartoznak, saját propagandájukkal és különösen mandátum igényléstükre az iparos és kereskedők osztálynak a megállapodásban lefektetett módon véghez viendő szervezkedését ne gyöngítsék, amellyel szemben viszont a jelen szervezkedésnek arra kell törekednie, hogy jelöltjei között legyenek olyanok is, akik saját gazdasági osztályuk érdekeinek képviselője mellett figyelemmel vannak az érdekelte vallási közületek és politikai szervezetek igényeire is.

E választási politika egyáltalán nem zárja ki, hogy az iparosság és kereskedők a községi választásokra vonatkozólag más szervezetekkel vagy pártokkal megállapodást létesíthessenek, azonban csak a megállapodásban foglalt alább következő feltételek mellett.

Az iparos- és kereskedőosztály közös program követeléseit a következőkben állapítjuk meg:

Hajtsák végre az adók egységsítéséről szóló törvény azon rendelkezését, hogy a város az ezen törvényben meghatározott adókon kívül más adót, taxát, stb. nem szedhet s követelje a tanács, hogy a kincstár az adó emelése nélkül az egyenes adó bevételeiből engedje át a városoknak az ezek háztartására szükséges összegeket s különösen az adóadónál adókat. Követelje a tanács, hogy a kincstár a municipiumok lakosaitól a megyék részére szedett adóadónál adókat is a municipiumok részére folyósítsa.

Addig is, amíg az adótörvény előbbi végrehajtása megtörténik, a városi taxáknak jelenlegi azon rendszerét, hogy e taxák terhe majdnem egészen a kereskedőket, iparosokat és munkásokat sújtja, alakítsa át a tanács olyképen, hogy az e címen váró szolgáltatás a város egész lakosságát progresszíve terhelje.

A víz- és csatornázási díj kivetésének azon jelenlegi rendszerét, hogy ezek a kereskedőket és az iparosokat üzletbeteik után igen nagy összeggel terhelje, annak dacára, hogy ezek a most említett közművek szolgáltatásait egyáltalán nem veszik igénybe, alakítsa át a tanács olyképen, hogy e díjak progresszíve terheljék a tényleg fogyasztó közönséget.

Tegye revízió tárgyává a tanács a városi üzemekre vonatkozólag alkotott üzemelési szabályrendeletet és állítsa vissza ennek alapján az üzemelési rendszert azzal, hogy az ügyvezető igazgatóságot a város tanács választja meg és abba delegáltassanak az illető üzemek vezetésében szakértelemmel bíró kereskedők és iparosok.

Szerezzen befolyást a városi tanács azon vállalatoknál, amelyeknek működése a város engedélyezésétől függ, (mint például a közúti és városi vasutnál) aképen, hogy ezek igazgatóságába a városi tanács megfelelő számú tagot delegálhasson, akik a megválasztott igazgatósági tagokkal egyenlő jogkörrel bírnak s e jog alapján olyan személyek delegáltassanak, akik e vállalatok vezetésében szakértelemmel bírnak.

Indítson akciót a tanács az építkezés mielőbbi megindítására. Építsen a város tisztviselői részére laká-

sokat. Az új építkezések részére adjon meg minden kedvezményt s nyújtson különösebb kedvezményt azon építkezéseknek, amelyek kizárólag helybeli iparosok készítményeinek felhasználásával lettek építve.

Építsen a város közműhelyeket a kisiparosság számára.

Építse fel a város minél előbb az új vágóhidat, a vásárcsarnokot, ennek felépítéséig mindenestre a huscsarnokot.

Segítse elő a tanács a munkások magánházainak felépítését azzal, hogy ezek részére kedvező fizetési feltételek mellett városi telkeket ad aképpen, hogy a munkások tulajdona legyen.

Indítson a tanács akciót mindazon intézmények elnyerésének engedélyezésére, amelyekre Nagyváradnak, mint határszéli városnak ipara és kereskedelmének felállításához szüksége van, s maga a város vegyen részt az ilyen intézmények létesítésében. Eszközölje ki a város, hogy Nagyvárad minél előbb nyerve el a vámszabadraktárt s az árutörszéd, nyissák meg a városhoz vezető összes vasúti vonalakat, amelyeknek létesítésk a határon túl való közvetlen vasúti összeköttetést. Eszközölje ki a város, hogy a reggeli órákban a városhoz vezető összes vasúti vonalakon kedvezményes tarifájú vonatok érkezzenek és a késő délutáni órákban ugyanilyenek induljanak vissza, hogy ezáltal a vidéki közönség áruszükségletét a városban lefedhesse. Eszközölje ki a város, hogy városunk, mint az ország központjától legtávolabbi eső határszéli város a vasúti áruforgatás tekintetében egy igen kedvezményes fuvardíjtelt kapjon, hogy ezáltal a város kereskedői és iparosai az ország központjának közelében levő városok kereskedelmével és iparával versenyképességben maradhasson. Az idegenforgalom növelése céljából nyújtsa a város a jövőben rendezendő kiállításoknak és mintavásároknak a legnagyobb kedvezményt, s maga is szubvencionálja ezeket.

A városi épületekben levő üzlethelyiségek bérbeadásánál a város a kulturális intézményeket, továbbá a helybeli kereskedőket és iparosokat, s különösen a szövetkezeteket részesítse előnyben, ugyancsak a piactér rendezésén is.

Támogassa a város hathatós anyagi segéllyel a helybeli kereskedelmi és ipari szakiskolákat és biztosítsa azt, hogy a tanoncotthonokban a nemzeti kisebbségekhez tartozó tanoncok számára nyújtsanak képest vétsenek fel. Töröljék el a maximálásokat.

Hangsúlyozzuk, hogy e program csupán az iparos és kereskedők osztálynak, mint ilyennek követeléseit foglalja magában, s minthogy a város lakosságának, de magának az iparos és kereskedők társadalom tagjainak tulajdonképpen többsége az ország nemzeti kisebbségeihez tartozik, e program kiegészítendő még a nemzeti kisebbségek azon követeléseivel, amelyek a városi tanács útján megvalósíthatók, s eképen a községi program keretében beillenek. E kiegészítés vagy általunk történik, vagy pedig akként, hogy e megállapodásban részlevő két gazdasági osztály egy olyan szervezettel állapodik meg, amely a követeléseket, mint e szervezet programköveteléseit magával hozza és a közös programba beiktatni kívánja.

Legolcsóbb abonama **Gambrinus étterem**
Strada I. Ionescu (Körös-utca) 1. szám.
Étlap és menü rendszer.
6 fogás ebéd-vacsora napl 50 lei

Ismét kezdenek könyvet vásárolni

Körülbelül tíz esztendeje, hogy amikor a világháború lidércnyomása kezdett ránehezedni a lelkekre egyszerre szinte közönségtellett kezdtek válni az olvasás. Akkoriban lendült fel Budapestre az olcsó könyvek kultusza és mindenki mindenülről olvasott. Azóta válságosnál válságosabb idők keltek egymást, az olvasási kedv nem nagyos csökkent, viszont a könyv ugyan megdrágult, még pedig jóval az aranyparitáson felül és olcsó tömeges könyvekről ma már hallani nem lehet. Olvasni azonban kell ez ma már primár szükséglet. Hogy elégítik ki hát Erdélyben ezt a szükségletet? volt az a kérdés, amelyre választ kértünk Wohl Márk dr.-tól, az Athenaeum könyvkiadóvalat Erdélyi főmegbízottjától. Wohl Márk dr. így válaszolt:

A könyvpiac helyzete most már némileg enyhült, amennyiben a pesti könyvkiadók kezdik leköszlítani a régi magas árakat és újabb kiadványai is olcsóbb árakon kerülnek forgalomba. A kiadók a legmesszebbmő jóakarat készíti, hogy a világ irodalom és a magyar litteratura újabb remeke mindenki számára könnyen hozzáférhetővé tegyék.

— Szomorú tünet — mondotta aztán Wohl dr. — és mi egyre keressük az okát, hogy egy ilyen intelligens városban, mint Nagyvárad, aránytalanul kicsi a könyvgyűjtemény a többi Erdélyi városokhoz viszonyítva. Igaz, hogy itt kölcsönkönyvtárak vannak, amelyek a világirodalom javát nyújtják közönségünknek, de utóvégre nem szabad elfelejtetni, hogy aki a könyvet igazán szereti az nem csak elolvassa azt, hanem meg is veszi, gyűjteménybe helyezi, gondozza, szeretettel veszi körül. Hiszen ma már közhely az, hogy a könyv a legjobb barát...

Megkérdéztük Wohl Márk dr.-tól, hogy miképpen a pesti könyvkiadók újdonságai és legközelebbi terveit Wohl dr. ezt mondotta:

— Az Athenaeum ez évben a legnagyobb sikerrel közzétette *Papini* „Krisztus története”-t, amely el, amelyet bemutatni szinte fölösleges is. Másik nagyszerű teljesítménye ennek a régi előke könyvkiadónak Jacques *Bainville*, a hírneves francia publicista „Franciaország története” című munkájának magyar nyelven való publikálása. A legrégibb időkől egész napjaink Franciaországát vezet el bennünk a zseniális publicista és a magyar közönség ebből a könyvből jobban, mint bármely eddigi hasonló természetű munkából, nyerte tisztá képet Európa mai vezető hatalmának téréről. Magyar irodalmi munkák közül legnevezetesebb *Földi Mihály* „Valakit szeretni kell” című novella-gyűjteménye. Tudvalevő, hogy Földi Mihály a mai magyar irodalom legkomolyabb tehetsége közül való. Szenszációsámba menő irodalmi újdonság ifjú *Bókay János*nak: „Mario” című regénye. Nem kevésbé érdekes az Athenaeum két legeslegújabb tudományos munkája: „A szén és petroleum *Madász Elemér*ről és „Az új geodézia” című, amelyet a legkiválóbb magyar szakemberek egyik *Fasching Antal* írt.

— A Franklin-Társulat nem akar elmaradni a Athenaeum mögött. Európa ma elő legnagyobb íróinak legjobb regényeit egymásután adta ki. Hozza a legkiemelkedőbbeket soroljam fel, megjelent *Galsworthy*: „A sötét virág” és *H. G. Wells*: „A sziv titkos kamara” című regénye; *Louis Hémon* franciaiban rekordkiadást ért „Marie Chapdelaine”-je *Walter Bonsels* finomszavú és egészen eredeti regénye: az „Indiában”. Ami pedig a Franklin tudományos kiadványait illeti, most jelent meg a modern kor egyik legerősebb filozófusának, a *Wendland* „Preludiumok” című értekezés-sorozata *Mach* szinte korszakalkotó filozófiai művét: „A érzékek elemzése”-t ugyancsak most publikálták. És még számos más nagyszerű munka, amelyek felsorolni hosszú ideig tartana. Ezek után természetesen csak a közönségen van a sor, mert a kiadók — amint látható — nagyszerűen kitesznek magukért.

HACKMAYER

uri szabó üzletében Avram Iancu (Kossuth)-utca 2.
eredeti angol őszi szövet különlegességek
megérkeztek.

Mielőtt **BUTORT** vásárolna, **DANIBERG és WALDNER** butornagyáruházát tekintse meg **Wallerstein Ferenc** Utódai
Str. Nic. Iorga (Zöldfa-utca) 19. sz. 611

Jönnék az adóért

A adóprés elérte üzemének tetőpont-árverező dob megperdült a város sarkában. Hetek alatt ötmillió lelt be Nagyváradon. Pedig ez a város volt híres valamikor, hogy a polgáron rendesen befizetik az adójukat, most nem megy minden a leg-obb rendben? Hát meg kell írni: indig az adózó polgár a hibás, mert sem kívánhatják a pénzügyi ható-rem, hogy egy-egy adózó azonkívül, befizeti a nem éppen csekély adóját, ülön négy-öt napot feláldozzon a

nyik nagyváradi festőművész mon- megadóztatásának történetét.

Jöttek az adókövetések. Kaptam egy hogy jelenjek meg a pénzügyigazga- gn. Elmentem. Egy egész délelőttöt nem, amíg sor került reám. A bizott- jelentette, hogy egy festőművész na- sok pénzt keres és olyan tisztajöve- alapot állapítottak meg, hogy annyi öt esztendőn keresztül sem keresek. protestáltam. A bizottság nem enge- zt mondották, hogy lehet felebbezni, en akarok!

Felebbeztem.

A tárgyalás a felebbezési bizottság volt. Reggel 8 órákor pontosan megje- n, de csak fél egykor került reám sor. az ajtó előtt várakoztam. A bizott- utasította a felebbezésem.

A kötelességem mindig komolyan n. Amikor hivatalos értesítést kaptam, az adót be kell fizetni. elmentem a gyigazgatóságra. Aki már fizetett csak az tudja, mennyi formalitással jár en. Déli fél egy óra volt, amikor végre kaptam a nyugtát.

Három délelőttöm telt el eddig az assal. De végre nyugodt voltam. Erre szentdőre letettem a gondját.

Talán három hónap telt el közben. déiben azzal fogad a feleségem, hogy volt a végrehajtó és lefoglalta az összes rainkat adóban. De hiszen én befizet- az adót!

Másnap délelőtt rohanok fel a pénzügy- gatóságra a nyugtával. Egyik hivatal- ából a másikba küldtek. Végre megál- ották, hogy tévedés történt. Ertesítet- a végrehajtót, aki megígére, hogy majd ézi a dolgomat. Legyek nyugodt és jek csak haza.

Még egy délelőttöm a köz oltárán. Ezzel azonban koránt sem volt elin- e az ügy. Tegnap megint ott voltak ná- foglalni... Most már nem is törődök e. Lesz, ami lesz! Ha árvereznek, hát jól k... Én meg sem mozditom többet egy n sem.

Azért korántsem olyan bátor a festő- vész, mint ahogyan mutatja és amilyen anyu arccal mesélte el ezt a kis modern történetet egészen bizonyos, hogy még szer felmeg a pénzügyigazgatósághoz. tleg még többször...

Mert ha már kitűzték az árverést, nem gy olyan könnyen a dolog.

Tegnap egy családnál „megjelent” az árverező-bizottság. Nem volt több az adó- tozásuk, mint ezer lei. A bizottság minde- egy tisztviselőből állott. Most ugyanis árverések nem mennek úgy, mint ezelőtt. adóban lefoglalt értékek árverésén ncs vevő.A tisztviselő tehát mindjárt gával hoz egy ismerős társzekerest, aki rakja a bútort és beszállítja a közraktárba. Természetes, hogy a fentemlített csa- n nem akarta, hogy elszállítsák a bútorait

és kijelentették, hogy fizetnek. A tisztviselő számolni kezdett. Fizetni kell az adót. A késedelmi kamatokat, ezenkívül nyolcvan lelt a társzeker tulajdonosának és harminc lelt a tisztviselőnek költségekre.

Ezt a „pótkiadást” sokallották. Vita kezdődött. Összesereglett egy csomó ember, akik bizonyították, hogy nyolcvan lei sok a kocsisnak azért, mert egy fél órát a ház előtt állott. A kocsis azonban azt állitotta, hogy „hivatalos minőségben” van itt és neki nyolcvan lei jár. A végén mégis elengedett husz lelt. Most arra kérték a pénzügyi tisztviselőt, hogy a pótkiadásokról ad-

ion nyugtát. Ez azonban arra nem volt haj- landó!

Mégis csak okosabb ötödször, meg ha- todszor is felmenni és elintézni a pénzügy- igazgatóságon az adóügyet, mert így drága lesz az adó!

Bizonyos, hogy a festőművész is fel- megy ezek után újra.

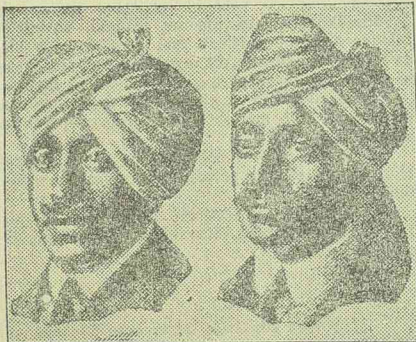
De, hátha egyszer rendet csinálnának a pénzügyi adminisztrációban, hogy ilyen veg- zálásnak ne legyen kitéve az adózó polgár, aki bizony megsínyli a magas adókat amugy is...

(f. s.)

„Négyezeréves zenénk nemes üdvözlétét hozzuk Európának”

A Pesti Napló mai száma írja ezt a ri- portot:

Két egyforma nagy, egyformán sárgásbarna emberke. Az egyik angol bajuszt hord, a má- sikknak bajusza felfelé kunkorodó, mint délceg huszárké a régi képeken. Sovány, markáns ar- cukból egyforma fényességgel ragyog ki a sötét szempár. A ruhájuk sablonosan európai, a mo- dulataik jól beidézettek, udvariaskas és szinte tulzottan előékenyek. És mégis minden külső mázon át érzi az ember, hogy egy más, idegen és rejtelmes világgal áll szemben, amelynek tradíciói, szokásai és erkölcsi megközelíthet- lenül eltérőek a miénkéitől.

Mahaboob khán

Musheraf khán

Kérdéseinkre az egyik válaszol: az igazat megvallva, nem tudom, Maheboob khán, vagy Musheraf khán-e. A két hindu arisztokrata zenész között ugylátszik a szerepek pontosan fel vannak osztva: csak az egyik tanult meg fran- ciául.

Vasárnap hangversenyeznek Budapesten. Bejártak már fél Európát, Anglia, Franciaor- szág, Skandinávia, Svájc, Németország nagy vá- rosai voltak jelentősebb állomásaik. A maguk ösi, minden európai hangszertől eltérő hangsze- reik kísérete mellett adnak elő régi és új hindu, perzsa, szanszkrit és urdu dalokat.

— Miért jöttek Európába? Miért hagyták ott hazájukat? Az európai hangversenykört kedvéért?

Az egyik tolmácsol, a másik válaszol. — El akartuk hozni Európába a mi hazánk zenéjét. A nagy Tagore India irodalmát tette ismertté Európában, mi a zenénket hoztuk ma- gunkkal, India melódiait, egy távoli ország is- meretlen ritmusát. Nem ültélből. Erre nem volt szükségünk. Ugy érezzük, küldetést teljesítünk, amikor egy távoli kultúra nemes üdvözlétel közönljük Európa országait. Ismerjenek meg bennünket. Tudják, hogy vagyunk, élünk, dol- gozunk és alkotunk.

India zenéje felől érdeklődünk.

— Négyezer év zenei tradícióit fogják meg- ismerni, négy különböző nyelven fogunk éne- kelni. Hazánkban a zene évezredek, de fejlődése tulajdonképpen csak négy évvel ezelőtt indult meg hatalmas lendülettel. A nagypánc, Moula- box khán megteremtette Barodában, a barodai maharadza országának fővárosában a zeneaka- démiát. Ezzel az alapítással kezdődik az indiai zene új fejlődési iránya.

— És mi ez az irány?

— Évezredekén át a zene a fejedelmek kir- váltása volt. Az udvarok mulatsága, az isten- tisztelet fenkölt kísérete. A nép is dalolt és ze- nelt, de ez a muzsika primitív, egyszerű és igénytelen. A nemes melódiák a maharadzsa- udvarában fogantak és öröklődtek át szájról- szájról nemzedékeken keresztül. A dalokat so- hasem jegyezte le senki. És mégis érintetlenül és változatlanul maradtak fönn minden idők változásain át. Most ezt a zenét ki akarjuk vin- ni az udvarok elzárt légköréből, a nagy nyilván- nossá, a tömeg, a nép elé. A kiválasztottak muzsikájahelyett népünk közösségének zenéjét akarjuk és kezdünk máris megteremteni.

— Az európai zene gyakorolt hatást az indus muzsikára?

Az aprótermetű ember szinte gögösen eme- li fel a fejét és kezével büszke, elhárító mo- datot tesz.

— Nem. A mi zenénknek a valósággal, az étellel, a külső jelenségekkel semmi kapcsolata nincs. A mi zenénk a nagy misztikum melódiája. Az ember legbensőbb dolgainak spirituális kife- jezése. A mi zenénk a lélek zenéje, a fenkölt érz- zéseké. Az ember alázata a mindenség urával szemben, a természet dicsőítése és gyengéd hó- dolat a magasztos szerelem előtt.

A másik figyelmesen hallgatja beszélgeté- sünket, majd megérinti társa karját és magya- rítani kezd. Az bólogat fejével és így folytatja:

— Legfeljebb a régi gregoriánus zenével le- het India zenéjét összehasonlítani. A hangje- gyek és hangszerelésünk a csillagok, a hold, a nap rendszerét vette alapul. A természet har- moniáját próbáljuk az ember számára átmen- teni. Ez a művészet legszentebb feladata.

Az ő életükről beszélgetünk.

— Mi is a barodai udvarban nőttünk fel. Ott, ahol századok óta összes őseink. És mi is a maharadzsanak vagyunk zenészei, mint volt dédapánk, nagypánc, apánk. Az udvari zené- szek a birodalom kiváltságosaihoz tartoznak. Csak nemes származásu embernek állt jogában zenével szórakoztatni az uralkodót. Mostan nincs dolgunk, — mondja kissé szomorúan. — Giakawa, a nagy maharadza ritkán tartózkodik Indiában. Majdnem soha Allandón Európá- bn utazgat. Ha távol van, csendes az udvar éle- te. A miniszter és a hivatalnokok csendesen folytatják munkájukat.

— És ha hazatér?

— Ó, akkor minden megváltozik. — ragyog fel a khán szeme. Egyik ünnepély kergeti a má- sikat. Fény, ragyogás és pompa mindenütt. És minden ünnepélyen mi játszunk a mi hangsze- reinken, az ősi veenán, az ujjabb sitaron és a jabalan.

— Olyanok ezek, mint a gitárak?

— Nem, európai hangszerekként nem lehet ősz- szezahasonlítani. Más a ritmusok, más a hangjuk, — más a lelkük.

— Meddig maradnak Európában?

— Már nem soká. Európa ismeri már India zenéjét, befektették misszionát. Visszatérünk. És mikor ezt a szót kimondja „visszatér- rünk”, vágyódó szemükben benn ragyog egész India.

R. L.

A két khán Nagyváradon nov. 29-én lép fel Jegyek kaphatók a Hegedűs Hirlapirodában.

Darvas harisnyái legjobbak

BERETVÁS PASZTILA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

Megjegyzések Popa Mihály előjáró ur beszédéhez

Iria Szabó Károly.

Popa Mihály iparhatósági főnök egy azok közül a román közéleti férfiak közt, aki a legnagyobb megértéssel, pártatlansággal és sok jóakarattal kezel az iparhatósági főnöki tiszteből folyó feladatokat. Mikor hivatalát elfoglalja, az ipartestület önkormányzata fel volt függesztve, működése szűk körre szorítva, élére három tagú bizottságot állítottak, amely felhatalommal, de felelőssége tudatában igen szerény keretek közt intézhette el azokat az adminisztrációs teendőket, amelyek hatáskörében megannyattak.

Popa Mihály mikor átvette hivatalát és látta azokat a nehézségeket, amelyek a testület önkormányzatának felüggesztéséből fakadtak. Hogy 4 év óta sem előjárósági, sem közgyűlést tartani nem lehetett. Hogy a régi még mindig 24 koronás tag-sági díjjal nem lehet a felmerülő több kiadásokat fedezni, a tisztviselőket fizetni, azonnal felismerte, hogy ezen az állapotban mindaddig nem lehet segíteni, míg az iparosságnak mód és alkalom nem adatik arra, hogy ismét kezébe vegye az ipartestület vezetését és annak működését a rendes mederbe terelje.

Sok fáradsággal és utánjárással sikerült kivívnia, hogy egy az előjáróságot helyettesítő bizottságot szervezzen és ennek működéséhez megszerezze a felsőbb hatóságok jóváhagyását, a háború és a forradalom után megtarthatta az ipartestület első közgyűlését.

Harmadik esztendeje, hogy a Popa főnök ur hatósági ellenőrzése alatt ismét működik az ipartestület és anélkül, hogy számba vehető nagy terhet rakott volna a testület az iparosok vállaira, ez alatt a rövid idő alatt évtizedek elhanyagolt munkáit pótolta.

Kétségtelen, hogy mindaz, ami az ipartestület fejlődését és nívójának hatalmas lendülettel való felemelését előidézte, nemcsak a Popa Mihály érdeme, de az bizonyos, hogy az ő bizalma, fáradságátalan közbenjárása nyitotta meg a fejlődés lehetőségét és azóta is ott van állandóan az ipartestület mellett, nem mint egy hatósági cerberus, hanem úgy mint jó barát, aki a testületet jó tanácsaival, panaszaival méltányos elintézésével ma is támogatja.

Nem csoda hát, ha az iparosság nemcsak a legnagyobb tisztelettel veszi körül, hanem szeretetbe is fogadja.

Ez a megkülönböztetett tisztelet hozza magával, hogy a főnök ur szava súlyai bir előttünk és kijelentése felett nem térünk szó nélkül napirendre.

El kellett ezeket mondanom annak a megértéséhez, hogy a főnök ur által a vasárnapi ipargyűlésen elhangzott legutolsó, sokaknak fel sem tűnő szavaival reflexiókat fűzzek.

Popa ur annak előre bocsátása mellett, hogy ezen az iparos-gyűlésen nem mint hatósági közeg, nem mint hivatalos személy jelent meg, még is szükségesnek látta megjegyezni, hogy ez a gyűlés azt a látszatot kelti benne, mintha az ipartestületbe tartozó iparosok közt mások, mint kisebbségi polgárok nem is volnának, pedig mint mondtotta, megértésnek, együttműködésnek és testvéri szeretetnek kell honolni az ipartestület kebelébe tartozó iparosok között nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül.

Bölcs és igaz beszéd és hogy a nagygyűlésen ez a román és magyar megértés szelleme nem domborodott ki, annak első sorban maguk a román iparos barátaink okai, akik a vitába Ferdinándi kivételével nem is vettek részt, a vitába nem is jutottunk odaig, hogy személyi kérdések szőnyegre kerülhettek volna, csupán a tárgyaló-bizottság lett kiegészítve, melybe Ferdinándi román tagot is bevalasztottuk, ahol lesz alkalma érvényesíteni román iparos társainak akaratát. Viszont az ellenkező sem történt, mert még közbeszólásként sem hangzott el egy szó sem, ami ellenkezne azzal a tisztelettel, amivel mindnyájan viseltetünk a román állam és a hatóságok, vagy román polgártársaink iránt.

A látszat csakugyan az volt, mintha csupa kisebbségi polgárokból lett volna ez a gyűlés. A prefektus ur eltávozása után csakugyan nem esett másról szó, mint szocialista és kisebbségi kérdésekről, aminek megint az volt az oka, hogy a köz-

gyűlés meglepette, miszerint a vendégül látott egyik pártvezér beszédet tartson. Ezek után nagy tiszteletlenség lett volna, ha többi vendégeinknek is meg nem adták volna a szólás jogát.

Meghívtunk erre a gyűlésre más, román párti vezéregyéniséget is és a fentemlített alapon szintén felszólalhattak volna; nem rajtunk múlt, hogy távol maradt.

Az is természetes, hogy egy olyan gyűlésen, amely egy fontos aktust a községi választást készíti elő, és ahol a jelen voltak 90%-a magyar, azonnal szóba jön, hogy mi lesz velünk, kisebbségekkel? Lehetőséges lesz-e kisebbségi jogaimból valamit egy Magyar-Párti tömörüléssel kivívni?

Ez a minket legközvetlenebbül érintő kérdés izgatja a kisebbségi kedélyeket, csoda e ha egy választási gyűlésen ez tölt be a lelkeket és ez lesz a középpontja minden vitáinknak?

Ami pedig a testvéries együttműködést illeti, azért is meghoztuk minden áldozatot. Az ipartestület tagjainak száma a legújabb hivatalos megállapítás szerint 8%, román, 90% magyar, az előjáróság 40%-a román. A testvéries együttműködést évek óta nem zavarta semmi. Soha disszonáns hang nem vegyült tárgyalásainkba.

Hogy ez a békés együttműködés kívülről jövő bejövás alatt a kamarai választások alkalmából megzavarított, igazán nem a magyar anyanyelvű iparosok bűne. Megalakítottuk az ipartestületek országos szövetségét, melyből a Nagyvárad-i ipartestület ugyancsak kivette a maga részét. Célul tűztük ki az összes ipari érdekek képviselését nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül. Választottunk román előközt, 35-40%-ában román választmányt és béké meg sincs.

A békés együttműködésért vállaltuk a terhet és a békés együttműködést felborítja az elfogult szovinizmus. Minden áldozathozatalunk csak arra jó, hogy újabb és újabb engedményeket tegyünk a túlnyomó többségében levő magyar iparos társadalom rovására?

Nem viseljük-e a közterheket éppen úgy vagy még fokozottabb mértékben mint román iparos testvéreink?

Nem szorult-e rá jobban a magyar középosztály, hogy fiai ipari pályára adják mint a román intelligencia?

Hol vannak az általunk alapított és közpénzből fenntartott tanonc-otthonokba és szakiskolákba magyar fiúk?

? Súlyos kérdések amelyekre feleletet hiába várunk.

A Popa Mihályoknak és a hasonló gondolkozású román férfiaknak kellene a jobb belátást és a megértést hirdetni azoknak, akiknek tevékenysége abban merül ki, hogy minden intézményt, kulturát, ami a kisebbségek érdekeit szolgálja, fejlődésében megakasztani vagy éppen visszaféltetni kell. Mi szolgáljuk a román haladást és ipar fejlesztését nem csak iparukban kifejtett munkásságunkkal amelynek sorozatos bizonyítékát adtuk a kolozsvári, bukaresti, temesvári és aradi mintavásárokkal, hanem nagy szolgálatot teszünk a román államnak azzal, hogy a román ifjakban képzett ipargenerációt nevelünk. Pedig Damokles kardjaként lebeg fejük felett annak a lehetősége, hogy amint elegendő román iparos lesz, valóra válhat a román iparosok és kereskedők kolozsvári gyűlésen hozott határozat, hogy csak román iparosok kaphanak ipar-engedélyt.

Ezeket az impressziókat keltette bennem a Popa Mihály ur rövid beszéde, melyről a testvéries együttműködés szükségét hangzottatta.

Harisnya, keztyű, selyemsál nagy választékban Szenszki Miklósnál, Sas-passage.

Női kabátok

most vásároljon
most olcsóbban vásárolhat
most a választék nagy

HEVESI női divatruházában

Str. Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 8.

A számár két szem

A számár ijedős volt, buksi fejébe rúgta be sok minden és néha olyan dolgok elérték, amik teljesen megávták. Egy két kerékyi előtt haladt rendszerint a csási és a módra megijedt például mindannyiszor, szembe robotgott és csattogva közeledett. A számár ilyenkor megállt és egyet sem akart tovább menni, mert számár vel azt képzelte, hogy ha ő nem halad, a villamos se jön közelebb. Így képzelte a szegény számár, amit nem lehet fölé rosz sem venni, mert vannak emberek, akik csökönyösen megállanak az idő robotgól, villamosa előtt és azt gondolják, hogy az sem fogja őket beérni. Az embernek így erre, sőt politikai pártot is alakíthat. Bőrláspontját befűdi valami jelszóbuborékkal ismétli unalomig a számár konzervensnek, mert születésénél fogva értelmi kétséggyöng, így hát világévig konzervatív marad. I-á, i-á s amit egyszerű tud, annyi marad. I-á, i-á, sápitotta szegény, szomorú marunk és állt egy helybe, mint a cöve, mint a lírikusok néhány száz év óta a ablakai alatt. És közbe csattogott hátán tor, az élet ostora, mely lépésekre kés bennünket mindig másfelé, mint amilyen haladni akarunk.

— I-á! I-á!
Rémis, hogy nő ki a hársorok között neken vágatót kocsi, szikrák röppennek a nyen kátógó kerekék alatt. A számár megdermedt a szíve. Két szemét lehúvarta, míg beteljesedik a végzet. A végző közeledett. Nem a villamos képében, a fájdalmasabb sorsot mért a csacsira. A paraszt kocsis elővette a budibicskáját vájta a számár szemét. Előbb az egyik után a másikat. A nép összecsozdult, ott történt, volt aki röhögött, volt aki meg gott. De a pengét nem ragadta meg senki, kor kelletleneket kanyarított a csorgó üregben.

Vakon bámult a számár a világra. S minden előtte. Betegség nyilatott át a szívén hasító fájdalom, mintha a bicska a szívé rogná tovább. Próbált látni, de már hiába gatta üres szemhéjait. Csak befelé pillant. A nagy sötéttség még sürűbbé szövedött már agyában. Egyetlen vakító fény sugar tölt el többé hozzá. Nem félt többé a vi kocskitól, nem riasztják meg a szirénázó és ha eljön az ideje, hogy nem bírja húzni a kordét, csöndes megadással hajti fejét a tagló alá.

BÖRGARNITURÁ

hencserek, madracok, rendelésre és készen is kap

GIDALI MANÓ

kárpitos, Str. Ciorogariu (v. Uri-u.) 2.

Női kabátok

legolcsóbb árak.

„Modell” áruháza

Strada Vlahula (volt Szent János-utca) 6. szám

NŐI HÓCIPÓ 500

Kapható

REICHARD és fia cég

Autogénhegesztési munkák

ne vigye kontárknak, sem másodkébe csin

tatni, mert sokkal olcsóbban és jobban megka

Orlei és Fiedler

autogénhegesztő és fémpartelegnél, ahol mino

e fajta munkákat felelősség mellett végeznek, Episcopul Radu (Sztaroveszty-utca) 9. szám a

Figyelem! Csak november 15-ig

Üzletátszervezés

Hetszötől óriási tömeg szö

vet előadások. Ritka

alkalmi árakban érté

női kabát és ruha szövete

Kardos és Társai

Stepper műfűzők és szemből. Butevan

Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 8. szám a

IPAROSOK LAPJA

Az iparosok kötelességei

Az heti számunkban részletesen és hosszabban közöltünk az iparosmenház támogatásának felől. Közös sors, hogy nem tudjuk, vajon az iparosok szorult órák napjaiban segélyre, éppen a munka és életbírásunk idején kötelességeink azon akciókat, melyek az iparosmenház fenntartását a segélyresztoruló iparosok támogatásának segítik elő.

Kötelessége az iparosoknak a menház támogatása akkor, ha azért kapnak is valamit, mert 5-én fényes műsorral egybekötött tánclesz. Itt tehát az iparosoknak meg kell jegyüknöt elvonni, bármilyen csekély áldozatot is, mert itt szórakozásban lesz részük. Ugyanakkor azért máskor és máshol is hoznak, nem szabad tehát magukat ebből egyet-egy iparos családnak sem kivonni. Nem szabad magukat annál is inkább, mert az iparosmenház és vigalmi-bizottsága oly fényes, szép nyos műsort állított össze, melyért még áldozni kellene, ha az nem jótékony célú.

Kötelessége az iparosoknak ezenkívül a saját tevékenység, szakosztályainak, szindikátusainak, melyek szakmai kérdésekben tanácsot, segítséget adnak, összetartásra buzdít, közös vállalkozásokat, beszerzéseket létesíthet tagjai előnyére. A csoportokban való tanácskozás mindig és akkor csak hasznos lehet, éppen ezért csoportot is meg kell alkotni, ahol azok nincsenek, ahol pedig meg vannak, ott minél gyakoribb találkozást, értekezletet kell tartani. Erre, egy-egy gyűlés összehívása igen sokszor nemcsak egy pár érdeklődő jelenik meg azon, hanem ezen kölcsönös beszélgetések, észrevételek, eljárási viták és megbeszélések szülnék, amelyek végül véghossza nincs a nehezen össze, oly nehezen válnak széjjel, mert önönül érzik és tudják, hogy az ily megbeszélés mindig erkölcsi, sokszor anyagi eredményes.

Kötelessége az iparosoknak az ily szervezési alkalmat adó központi szerv, városunkban az Ipartestület irányítását elfogadni és közösen az Ipartestület által létesített – éppen a közösen létesített – intézményeket erélyesen és anyagilag támogatni. Minden iparos kötelessége az iparosok ügyei iránt. Járjon el oda, kint, de legálább hetenként, itt mindenki a szakmájának szaklapjait fellelheti, szakértés-

val összejöhét és megbeszéléseket folytathat. Ugyanaz az előnyök származnak belőle, mint a szakcsoportok működéséből.

Kötelessége az iparosoknak a szaklapok, az iparosérdekű közlemények, közgazdasági iratok rendszeres olvasása, tanulmányozása s ennek érdekében azok előfizetése. Fel nembecsülhető használnál jár az ezzel járó áldozat, amit csak azok érznek, akik szakkönyveket és szaklapokat már is jártnak s különösen akkor érzik, ha annak kézbesítése körül zavarok állanak be. Jól jegyezze meg minden iparos magának, hogy áldozat nélkül nincs hasznos és nyereség s így ha magunkkal szemben áldozni készek nem vagyunk, ügyeinkért dolgozni, jótékonykodni, segítséget nyújtani nem akarunk, már eleve lemondhatunk a jövő fejlődéséről és boldogulásunkról.

Iparosok készülünk az iparosbálra!

A bál fényes szórakoztató műsorral lesz egybekötve s így a vidámi és táncolni nem vágyó emberek is fel kell, hogy keressék az iparosok bálját, mert annak minden anyagi érdekénye az iparosmenház javára lesz fordítva. A rendező bizottság különös gondot fordít a résztvevők kényelmére, valamint a műsor összeállítására, hogy az eddig évenként behizonyosodott fényes és minden igényt kielégítő műsor ez évben még jobb lesz.

Villanyszerelő iparosok mozgalmá.

A villanyszerelő iparosok számtalan sok sérelmük orvoslása ügyében 21-én, azaz szombaton este tartotta értekezletét az iparoskör helyiségében, Benedek Ferenc elnöke mellett. A tagok kivétel nélkül részt vettek a tárgyaláson és megállapították, hogy a városi villamosmű ma a fogyasztók elé indokolatlanul olyan nagy akadályokat állítanak, ami leküzdhetetlen s így iparágunk fejlődésére és a munkavállalatokra káros. Dacára, hogy a villamosmű bevétele a közfogyasztásból bőségesen fedezi a fenntartást, sőt milliókat tud fordítani városi közérdekű alkotásokra, a kisiparosokkal egészségtelen konkurenciát és versenyt íz, amelynek megállítására érdekében dr. Turia Miklós szakosztályi ügyész vezetésével fogunk legközelebb lépéseket tenni, a villamosmű igazgatóságánál. Ismerve Bazili Mihály ügyigazgatónak az iparosok iránt már fobbizban megnyilvánult jóakarát és érzelmeit, bizonyosra veszik villanyszerelő iparosaink, hogy kölcsönös jóakarattal az iparosok javára fogják a kérdést megoldani.

Az Iparosok temetkezési egyesületének üzenetegyedik halottja. Ertesítjük a temetkezési egyesület tagjait, hogy Péc János cipész mester tagtársunk elhalt. Ennek következtében az esedékessé vált 10 lei járuléka minden tag által az egyesület pénztárához befizetendő. Tisztelettel az Elnökség.

Cipész iparosok gyászja. Az elmúlt hét folyamán két tevékeny iparos dől ki a küzdők sorából. Péc János és idős Fleisz Mihály, kik mind a ketten több mint három évtizeden át mint cipész iparosok működtek és szereztek működésükkel tiszteletet és tekintélyt az iparos névnek. Előbbi hangadó és a szervezeti életben több időt át mint szakosztályi elnök, utóbbi pedig mint egyik legszilárdabb támasza a szakosztályi és ipartestületi életnek, szorgalmas, dolgozó iparos volt. Mindkettőnek szerény és a köz érdekében kifejtett működését élenként dokumentálta, hogy a 15-én délután tartott temetésen különösen a cipész iparosság óriási számban vett részt, s fájdalommal és részvétükkel Tóth István cipész iparos mélyreható búcsúzó szavakban adott kifejezést.

Az adóbehajtások szigorúsága. Az Ipartestület utolsó előjárásági ülésén a felvételi panaszok folytán elhatározták, hogy az adóbehajtások szigorúságának enyhítése érdekében a pénzügyigazgatósághoz átír. Sajnálatos, hogy bár az Ipartestület ezen felhívása megtörtént, úgy az iparosoknál, mint a kereskedőknél az adóbehajtások még most is kíméletlenül folynak. Ezen tény újabb álláspontra kényszeríti az iparoságot és városunk kereskedőit. A Kereskedelmi Csarnokokhoz érkezett tömeges panasz a vezetőséget arra bírta, hogy az iparosokkal együtt egy tiltakozó nagygyűlést tartsanak együtt, ahol hozott határozati javaslatban a méltányosság érvényesülését és az adóknak részletekben való elfogadását fogják kérni. Csodálatos, hogy maguk a hivatalvezetők nem jönnek annak tudatára, hogy a szigorúsággal és a hátralékos adónak egy összegben való követelésével a kincstár szenved kárt, mert nagy összegek kifizetésére ma akár az iparos, akár a kereskedő képtelen, míg részleteket megerősítése árán is ki tud izzadni. Jóakaratu méltányossággal az állam és funkcionáriusai is többre mennek, mint az erőszakossággal.

A piaci barakok építése. A piaci barakok építése nem iparos közérdek. Nem pedig azért, mert a barakok egyrészt, mely most építésre kerül, több mint 2 millióba kerül, s melynek építési értékét a város rövid két-három év alatt óhajta visszaszerezni. Természetes ez csak a lakbér uzsora árán lehet. Ennek megfizetésére az iparosok képtelenek, fog tehát akadni egy pár nem számító kereskedő, aki majd 16–20 négyzetméter területért az árverezés folyamán 18–20 esetleg még több ezer leiet ígér fizetni. Hogy fogja tudni teljesíteni a fizetést azt nem tudjuk. De ellentétben van és sérelmes az iparosokra az építés, mert az ő áruási helyükön kezdik annak építését, anélkül, hogy megfelelő tiszta, a közönség által könnyen hozzáférhető és fellelhető áruási helyről gondoskodott volna a város. Ezen káros és sérelmes állapotok folytán az ipartestület elnöksége járt a városi előjáráságnál és mérnöki hivatalba, kérve az építkezés megindításának elhalasztását, azon időre, míg a kimozdított iparosok megfelelő árusító helyhez juthatnak.

Felhívás az iparosokhoz! Felkérjük az Ipartestület tagjait, hogy ma 22-én, a Heiman szinkorben tartandó jótékony célú műkedvelő előadásán minél tömegesebben megjelenni szíveskedjenek. A műkedvelők az Aranykakas című énekes 3 felvonásos vígjátékot fogják játszani. Kezdeté d. e. 10 órakor. A helyárak le vannak szállítva. Tisztelettel az Ipartestület Elnöksége.

Grand áruház

SAS-PASSAGE FOBEJARAT
Diszmutárok — Ridikülök — Antipultások
nagyválasztékban

Kéztyű tisztítást és javítást, valamint bőráruk tisztítását szakszerűen teljesíti
KEPES ELEK orvosi kötszerész Sas-passage

Schöberl-ágyak

készen és megrendelésre kaphatók 3500 Leiert
ART KARPITOSNAI
Strada Cosbuc (Szalárdi-utca) 9. Rosenzweig-palota
Minden e szakmába vágó munkák legszolidabb árban és felelősség mellett készülnek.

Nagy árlészállítás!!

Csak rövid ideig!!

AU PRINTemps

(volt MISSIR) cégnél

1 méter l-a teniszflanel	35°—
1 méter l-a divatflanel	60°—
1 méter ruhabársony	105°—
1 méter finom női posztó	225°—
1 méter mosott sifon	35°—
1 méter kabátposztó	495°—
1 méter gyapjuszövet	149°—
1 méter zefir	49°—

A raktárunkon levő összes árukat hasonló olcsó árakban árusítjuk el!!!

A nyugdíjazások lassúsága

Október elseje óta az összes nyugdíjazások egy bizottság elé tartoznak, amely november elsején megkezdte működését. Ebben a bizottságban minden hivatal főnöke helyet foglal s elnöke a királyi tábla elnöke.

Harmadik hete dolgozik ez a bizottság és tudjuk, hogy nehéz munkát végez. Közel ezer kérvény gyűlt össze a bizottság előadójanál s minden kérvény mellett van öt-tíz okmány, amelynek adatait felül kell vizsgálni s ezenkívül ki kell számítani azt, hogy mit fizetett be a nyugdíjazandó s mennyi lesz a nyugdíja. Ezenkívül sok kérvény mellett a becsatolt okmányok nem felelnek meg a törvény rendelkezéseinek s ezek ismét hátra kerültek.

Nap-nap után jelentkeznek nálunk nyugdíjazást kérő tisztviselők és olyanok, akiket hivatalból nyugdíjaznak. Ezek panaszkodnak, hogy sem a nyugdíjaikat nem kadják meg, sem fizetésüket. Sokan szeretnék már tudni, mennyi lesz az az összeg, amelyből ezután megkell élniük.

Nem kell elfeledkezniük a nyugdíjazás elé került tisztviselőknek, hogy a közel ezer kérvény elintézése nem történhetik egy-kettőre s figyelembe kell venni, hogy most indultak meg a nyugdíjazások s csak most a kezdeten barmozódhattak fel a kérvények, amelyeknek elintézésének gyorsaságáról bizonyosságot ad az, hogy a kellően felszerelt s elintézt ügyek már visszajöttek a legfőbb nyugdíjbizottságtól jóváhagyással ellátva.

Nagyon szeretnénk, hogy a nyugdíjazás előtt álló tisztviselők mihamar hozzájuthatnának jogos igényeikhez. A tisztviselők nincsenek tevértveze anyagilag a téli nyomorúsággal szemben, a legtöbbje kisfizetésből élt s a még kisebb nyugdíjból próbál megélni, kevesen vannak azok, akik házasság vagy örökség révén vagyonhoz jutottak. Ezek nem is nyugtalanodnak.

A szegényt az ág is huzza. A nyugdíjazásra megérte 35 szolgálati év után s az 57 év címén nyugdíjba ment tisztviselők fizetéséből 1908-tól kezdve máig levonják a régi 1%-os és a mai 10%-os nyugdíjkorlátok közötti különbözetet. Megkérdeztük illetékes helyen ennek okát s azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a levonás azért szükséges, mert a nyugdíjalap Magyarországon maradt s azért pótolni kell az itteni alapot.

A rosszult felszerelt nyugdíjkérvények után szaladgáló nyugdíjasok és az ezután nyugdíjazás elé kerülő tisztviselők számára közeljük a nyugdíj törvény intézkedéseit, hogy mentesítsük őket a további visszautasításoktól. A kérvényeket így kell felszerelni:

1. Tisztviselők, akik 35 évi szolgálat után mennek nyugdíjba vagy az 57-ik életévét betöltötték s hivatalból nyugdíjazták őket. Szolgálati táblázat az illetékes hatóságtól. Születési anyakönyvi kivonat. Községi bizonyítvány arról, hogy a kérelmező vagy a nyugdíjazandó, semmiféle közhivatalt nem visel. 2. Tisztviselők özvegyei, árvákkal. Szolgálati táblázat. Házassági anyakönyvi kivonat. Községi bizonyítvány arról, hogy az özvegy együtt élt elhalt férjével s nem voltak elválva. A gyermekek születési anyakönyvi kivonata s arról bizonyítvány, hogy egy háztartásban éltek szüleikkel. Bizonyítvány arról, hogy hol lakik az özvegy s az árva s az özvegy nem ment újból férjhez és közszolgá-

latban sincs vagy nyilatkozat arról, hogy más házasságból sincs gyermeke vagy van.

Ha gyermekek nincsenek, a gyermekekre vonatkozó lap csak annyit tartalmazzon a községi bizonyítvány, hogy nincs gyermek sem ebből a házasságból sem más házasságból.

3. Ha a nyugdíjas elhalt s az özvegye is aki már nyugdíjban volt, ez esetben házassági anyakönyvi kivonat szükséges s bizonyítvány arról, hogy nem voltak a szülők elválva, bizonyítvány a nyugdíjas elhunytáról, csatolandó a nyugdíj könyvecske, a gyermekek születési anyakönyvi kivonata, igazolvány arról, hogy hol lakott az özvegy és az árva hol lakik s az özvegy nincs közszolgálatban.

4. Ha csak árva van, szükséges a szolgálati táblázata az elhunyt nyugdíjasnak vagy özvegynek, házassági anyakönyvi kivonat, az árva születési anyakönyvi kivonata vagy a szülők halálzási anyakönyvi kivonata, bizonyítvány az árva lakóhelyéről s igazolvány a gyám kirendeléséről.

Ha ezeket a szabályokat szem előtt tartják a nyugdíjasok, nem kerülhetnek abba a helyzetbe, hogy visszaadják kérvényeiket.

DIVATRIDIKULOK nagy választékban
SZABO J. fésű áruházban, Sas-passage.

ZSOLDOS

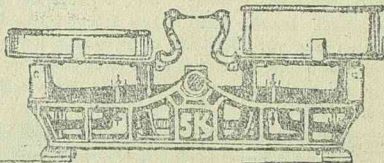
tanintézet

Budapest, VII, Dohány-u. 84.
Telefon szám József 124-47.

Magyarország legrégibb, legismertebb előkészítő intézete. A legjobb sikerrel készülő középiskolai magánvizsgákra, érettségivizsgákra, érettségivizsgákra és más felkészítő képzésnek helyszíne.

Parfumerie Venus

megnyit a Sas-passageban. (Novomeszky cukrászda mellett) ahol kölnivizek, francia parfümök, szépségápolási, háztartási, gummi és kőszerek legolcsóbban szerezhetők be.

Fabrica de Cantare System
FLORENZ MÉRLEGGYÁR

Oradea, Str. Astra 6. Telefon 716.

Jótállás mellett
Javít és hitelesít
mindennemű mérlegeket

ÉRTESÍTÉS

Uri szabóságomat egy a mai kornak megfelelő RUHATISZTÍTÓ és JAVÍTÓVAL kibővítettem, ahol is bármilyen elhanyagolt ruhák felelősség mellett OLCSON és SZAKSZERUEN KITISZTITVA, JAVITVA és azután pontosan házhoz szállítva lesznek

FELVEVO ÜZLETEK

Strada Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 17. szám Mandel, Unirii (Szent László)-tér 5. trafik.

Nem titok, mindenki tudja már,
hogy a legsebez, legjobb szabású férfi-, nő- és gyermekruhákat a legolcsóbban árulja

Klein Sándor, Sas-passage.

Maheboob és Musheraff
indus mesterénekesekek egyetlen hangverseny
november 29-én
Jegyek a Hegedűs Hirlapirodában

Wagner Rickard

„Nürnbergi Mesterdalkok” előjátékáról

A nov. 23-iki filharmonikus koncert előadja: Guttman Miklós

A „Mesterdalkok”-nak speciális helyzete van a zenei világban. Egyrészt zenei vigáték, másrészt mert túlnyomóan politikai. Mint zenei vigáték a legjobbak közé tartozik, minia pedig eszközként szerepel az archaizálás „Mesterdalkok” librettójának eszméjét Wagnerben egy párisi hotelben jegyezte fel, majd Bielefeldt átköltöztetve fogott hozzá az előjáték megírásához. A mű partitúráját csupán 1867 őszén fejezte be. A bemutató előadás a rákövetkező évben Münchenben Hans v. Bülow vezényelése alatt zajlott le, mellyel a lomm Wagner az udvari páholiban a király jobbján ült.

Ezen operában Wagner túlnyomóan a színházzal állította a néző elé az ó-német világ letűnt múltjának képeit néppünnyével, a polgárok javíthatatlan nagyképűségével, a csehok lébe tartozó inasgyerekek pajkoskodásaival és az epizód figurákkal állítja be a kurtját állandóan a fűvő kissé elhűlyült éjjeli őrt.

Az előjátékban a következő vezérmotívumok fel: „Mesterdal”-téma, „Szerelmi”-téma, „Céh”-téma, „Szerelmi-sóhaj”-téma, „Versenyalda”-téma, majd a lódó formában (diminuálva) újból a „Mesterdalkok” ez követi fúgaszerű feldolgozásban a „Veszekedés” mája ezután jön („Ne vessétek meg a mestereket” zseniális hármas elpontozat: Walter szerelmi a céh téma és mesterdal témának összekötése. A ugyanezen egyszerre összefoglalt három téma zárja le.

Ezen végtelen művészi felépítésű szövevény játék autentikus tolmácsolása rendkívül szűlyos erő minden zenekarra és parádás darabját képező összes számottevő szimfonikus orchestereinek.

Jegyek mérsékelt számban Vidor Manó kedreskedésében kaphatók. (Bul. Reg. Ferd. 2.)

A városi járáshíroság elhelyezése

Dumitrescu Albert, törvényszéki elnök kiutazott Szalontára, ahol a járáshíroságot a házán helyezte el s a munkálatok végrehajtását helyettes járásbíró bízta meg. Ezzel kezdődött a járáshíroságok a város házában elhelyezése s Nagyváradon is szó van arról, a városi járáshíroságot a város házában helyezték az árvaszék kiköltözése után megüresedett helyekbe. Ez azonban kivétel a városi törvényszéki épületben az összes bírószék lyezésére.

A vidéki járáshíroság ugyanis az első emeleten kerül. A törvényszéki székciák, amelyeket szervez meg a miniszter az 1. emeleten jobb balra s a II. emeleten jobbra és balra eső szobákban találunk megfelelő helyet. Nagyváradon székciák lesz a törvényszéken s ez ellér a két let szobáiban.

Maradna tehát a városi járáshíroság, amely jó helye lenne a földszint baloldali, a járáshíroság kitélepitésével üresen maradó szobákban. Ez ott is kell maradni. Mert a járáshírosághoz tartozik a telekkönyv s ez fontos a jogkereső közönségre. Ez a telekkönyv fontos és pótolhatatlan okiratokat, betéteket, ezért minden székneknek van róloja van, azok vasredőnyökkel vannak ellátva, hogy tűz ne legyenek. Ezeket a helyiségeket nem lehet cserélni, csak nagy költséggel, s akkor sem olyan tűzmentes a telekkönyv, mint ma. Ha földszint a járáshíroság számára lesz fenn mutatja az, hogy a törvényszék elnöke a földszinten lakóknak felmondott, mert csak ideiglenes kapták a lakások számára a hivatali szobákat.

Gummiharisnyák, séropkötők, haskötők
„Hygien” Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-ut)

ÚJJDONSÁGOK

Karácsonyi püspök előadása a régi aról. A Katolikus Kör kultúr-előtan-gyagszámú közönség előtt tartotta meg csásár Dr. Karácsonyi János c. püspök Várad topográfiájáról. Visszatekintve régibb időkre, érdekes adatokkal tá-pozta alá előadását a püspök, amikor a másként folyt és pusztá mező volt a nagyvárad helyén. Velence helyén még volt semmi, egyetlen épület, Szent papi rendháza állott. Beszélt Kará-csonyi püspök a tatárjárásról, a későbbi há-ról, amelyeknek folytán a lakosság riat épített a kezdetleges város köré. Dr. Karácsonyi János püspök mindvégig magas malu előadása során a tizenharmadik enhatodik század közötti fejlődést m-lapre Nagyvárad városának. A kultúrdél-keréhez nagyban hozzájárult Varró zongoraszámával, aki komoly mű-felkészültséggel interpretált néhány sikus darabot.

A köztisztviselők fizetésemelése. Buka-ri jelentik: Tegnap délután minisztertanács ratianu Jonel miniszterelnök elnöklésével. iszttertanácson a jövő évi költségvetés ke-gyvitása alá. A bevételek a költségvetés-3 és fél milliárdot tesznek ki, a kiadások 24 milliárdot. Öt milliárdot a tisztviselők ének javítására fordítanak, amely az eddi-tések hatvan százalékát teszi ki. A fize-velésre szánt öt milliárdot a köztisztviselők részletben fogják megkapni és pedig há-billiárdot január elsején, egy milliárdot ju-elsején és egy milliárdot december elsején.

A NAC mai közgyűlése. Mindezeig nem lt pontos adatokhoz jutunk, hogy tulaj-pp kik lesznek az új vezetőség tagjai. nesetre elvárjuk, hogy a mai közgyűlés a osabb bírálat után fogja az egyes tiszt-et betölteni, mivel szerintünk egy sport-vezetői nemcsak bizonyos tiszteletbeli ál-betöltésére vannak hivatva, hanem önzet-kell dolgozniok, hogy ezen tisztségekre k is legyenek. Reméljük, hogy az ellenté-l fognak simulni, hiszen végeredményben egyik pártnak ugyanaz a végcélja, mind- a NAC boldogulását akarja s így csak összehoztatásra van szükség s akkor meg lesz ve Várad legrégibb sportegyesülete. A köz-ás a Kath. Kör 15. sz. termében pontban akor kezdődik a következő napirenddel: imegnyitók. Főtítkári jelentés. Pénztári je-3. Pályauig. Az 1925. évre a felmentvény adása. Jelölő bizottság jelentése. Választás. anyok.

Magyarországi földművelők figyelmébe. harvármegyei prefekturának 3843—1925. endeleterre felhívom városunkban lakó azon magyarországi földtulajdonosokat, akik földjei-maguk művelik, hogy f. hó 24-én, kedden őtt 8—2 óra között a városi gazdasági ügy-lyánál (városháza I. em. 27. sz.) okvetlenül tkezzenek összeírás végett. Oradea, 1925. mber hó 21-én. Dr. Vostinar primar.

Drágul a vasút. Bukarestből jelenti a Ra-Az Argus értesülése szerint a C. F. R. igaz-gága befejezte a tarifaemelésre vonatkozó ákalatait. A személytarifa 30 százalékkal fog kkedni.

Helyreigazítás. A Nagyvárad 20-iki ában megjelent Tudószanatórium gyűjtésé-eredménye című cikkben mint a K. Növédő unájá 7505 lei szerepelt. Ezen közlést ígálom annyiban, hogy azt az Iparosnők regációjá gyűjtötte, Marxer Antalné pre-vezetése alatt. Dr. Kassay Kálmánné, a Növédő elnöke.

Gyomorfájás, gyomornyomás, fejfájás, áltsátság és rossz emésztés a természetes "Ferenc József" keserűvíz használata ál-gyorsan elmúlik. A orvosi világ a nagyobb elismeréssel nyilatkozik a ma-r Ferenc József vízről, mert hatása bizható és rendkívül enyhe. Rápható gyszertárakban, drogériákban és fü-rüzletekben

*** Baranyay Jolán hangversenye.** A nagy-váradí zenei életnek nagy eseménye lesz novem-ber 28-án este 9 órai kezdettel a Katolikus Kör nagytermében Baranyay Jolán hangver-senye. Szinte természetes, hogy a hangverseny iránt meleg az érdeklődés, hiszen Baranyay Jo-lán művészetének nagyon sok csodálója van Váradon. Az énekszámokat Mandel Ilonka fogja zongorán kísérni, aki ebben szinte páratlan Nagyváradon. Az estély gazdag műsorát itt ad-juk: Ének: K. Baranyay J. Zongora: Mandel Ilonka. I. Donizetti: Lucia recitativo és ária. II. Dalok: G. Cavadia: Adio román dal. Carl. Bohm: (Ganz im Geheimen) Csak titokban. Carl Bohm: (Mein und Dein) Engem és tied). Weber: Der Freischütz-Aenuchen Arie. III. Rosini: Semira-mis Cavatine. 10 perc szünet. IV. Zongora: Man-del Ilonka. Liszt: Cantatque d'Amour. Zongora. 10 perc szünet. V. Isonárd: Lotterielos; Nou je ne veux pas chanter. Nem én, nem én énekelek többé. VI. Dalok: Stephanescu: Pepelea román dal. Diucel: Altató dal. Donizetti: (La Zingara) A cigány leány. VII. Wagner: Fliegender Hollän-der-Ballade. Bolygó hollandi balladája. Jegyeket a Hegedüs Hirlapirodában lehet kapni.

*** Dr. Weiszberger Lipót ügyvéd az oradeai bíróságok mellé a magyar, német, francia és an-gol nyelvekre kinevezett hites fordító és fordít-ás hitelesítő működését strada Avram Iancu (Kossuth Lajos-u.) 18. szám alatt megkezdette.**

*** LASZCZIK ERNŐ,** a Gutenbergek Dalkör nagy képzettségű karnagynak két kiválóan fi-nom, kedves dalszáma is szerepel azon szép műsoron, amelyet ma délután 4 órakor mutat be a dalkör Kath. Kör dísztermében. Ánné Ödön, a dalkör e régi reprezentáns énekese fogja siker-re vinni a zeneirodalom ez elrejtett gyöngyszem-et, amely méltán feltűntet fog kelteni. A mű-sornak különben minden száma élvezetes és szó-razokoztató lesz. Farkas Sándor, az ő józú hu-morával általános derűt fog kelteni. A Dini-Dani című bohózat meg egyenesen frappirozni fogja a közönséget. Kérjük a pontos megjelenés.

*** Ma, vasárnap este zárul be az** az eseményszámba menő kiállítás, amit két kiváló művészember rendezett a Heyman-kert nagyertermében. Littecky művészetét pá-lyájának delén mutatja be, amikor a legma-gasabb helyről, a tavaszi Szalon kiállításán nyert olyan elismerést, amely dicsőségére válik az erdélyi magyar művészetnek. O volt az egyedüli, akit a zsüri a kitüntetésre érdemesnek talált. Ragyogó színskálája, meg-kapó tematái, modern egyéni megálátása ki-kívánczik a mi szűkebb határaink köréből. Felesége, Krausz Ilonka mélyjárata, líno-man álgondolt és sok érzéssel megrajzolt dolgai meglepetés számba mennek. Nagyon sok dolga már el is kelt. Műbarátok feled-hetetlen percekért szereznek maguknak a kiállítás megtekintéséről.

*** A Nagyváradí Hadiárva** elnöksége ezuton fejezi ki hálás köszönetét mindazon urnőknek és uraknak, akik pénzbeli adományokkal vagy a büfféhez küldött ajándékaikkal segítettek az 1925. év november hó 5-én megtartott hadiár-vák jótékonycélu estélyét. Ismételtlen hálás kö-szönetet mondunk az adakozóknak. Pénzbeli adományok 12.730. Természetbeni adományok-

C. F. R.—Törökvs bajnoki mérkőzés. Va-sárnap délután a Rhédey-kerti sportpályán fog ta-lálkozni 2 és fél órakor a C. F. R. a Törökvs-sel a bajnoki mérkőzések keretében. A mérkőzést a közbe jött körülmények folytán hatalmas érdeklő-dés előzi meg, ugyanis a Törökvs a múlt héten kiállított játékosai hiányával, míg a C. F. R. három játékoskal megerősöve veszi fel a küzdelmet, így tehát igen könnyen lehet részünk meglepetésben, különösen, ha számításba vesszük a C. F. R. leg-utóbbi mérkőzésén elért eredményt, mikor a Mak-kabea csak tizenegyesrel bert 1:1-re végezni vele; dacára annak, hogy a C. F. R. majdnem az egész mérkőzést 10 emberrel játszotta végig. A mérkő-zést, mely az őszi forduló egyik legérdekesebb ta-lálkozója lesz, Balogh szövb. bíró fogja levezetni.

KÉSÉLŐ KARIKAGYÜRÜ

ujdonság és minden más ékszer olcsón
URANNAL, Zöldfa-kapu mellett.

*** Halálozás.** Alsócsézcei özv. Cziáky Jánosné szül. Balogh Vilma 72 éves korában el-hunyt. Temetése ma, vasárnap délután három-negyed 4 órakor megy végbe a timár-utcai gyászháztól. Gyászolják szerető gyermekei, uno-kája és számos rokonai.

Mint résztvevő értesülünk, Mittleleider Imre nagyváradí polgár f. hó 19-én, rövid szen-vedés után elhunyt. Temetése pénteken d. u. 2 órakor ment végbe a Str. Alexandri 60. szá-mu gyászháztól.

*** A Gojdu-liceum szabadegeteme.** A Gojdu-liceumban rendszeres előadásokat tartanak az ak-tuális társadalmi kérdésekről. A szabadegetem előadásai mindenkor délután 6 órakor kezdődnek a megyei prelektura nagyertermében. A novemueri és decemberi program a következő: Kedden novem-ber 24-én Románia altalajkincsei, előadja Szilágyi J. tanár 27-én Nemzeti elemek a középiskolai ok-tatásban. Előadja O. Ghibu kolozsvári egyetemi ta-nár, 28-án A népevelelésről ugyancsak O. Ghibu tart előadást. Dec. 3-án a román nyelv elsajátítási metódusa a kisebbek számára. Előadó: S. Anca, Dec. 8-án Erdély kulturális szükségletei az egye-sülés után, előadja A. Popa. 10-én a latin nyelv metódusa, előadó Szilágyi Adolf tanár. 12-én Emi-nescuröl Bogdan Duica kolozsvári egyetemi tanár tart előadást. A dec. 15-iki előadás tárgyanak meg-választását A. Mavrodin tanár meg fentartta. 17-én Pogan tanár a matematika metódusát ismereti. Az előadások díjtalanok.

*** Súlyos vasúti szerencsétlenség a** szudrics—petróczi ipartelepen. Tegnap dél-után 4 órakor a szudrics—petróczi ipartelep kis vonatára Szedres és Petrócz között a tilalom dacára többen felugrottak. Az úton a mozdony csapszege eltört és kiskitott. Ju-riga György és Bota Péter munkások éle-tüket veszítették és öt súlyos sebesült van, akiket a helyesesi közkörházba szállítottak.

*** A Breider-palota áldozatainak** sirjához va-sárnap délután vonul ki Nagyvárad munkássága az olasz-i temetőbe, hogy a munka áldozatai-nak sirjáa a 18-ik évforduló alkalmából elhe-lyezze koszorúját. Az összmunkásság részéről dr Rozvány, az építő munkások részéről Pelle János tartanak a sirnál beszédet. Indulás az új Munkás Otthonból d. u. 3 órakor. Minden szer-vezett munkás ott legyen! A vezetőség.

Felbivjuk az igen tisztelt gépzemutaj-donos urak figyelmét, hogy lakatos mühe-lyünkben mindennemű törött gépalkatrésze-kei teljes felelősség mellett hegesztünk.

Ruff Testvérek

lakatosok, Str. Sztaroveczky 11.

Herceg Lajos ur kocsigyártó ipartelepén.

MA DELUTÁN NEGY ÓRÁKOR A

GUTENBERG

DALKÖR

KEDELYES DELUTÁNT

RENDEZ A KATHOLIKUS KÖR DÍSZTERMÉBEN

!!

Minden magyar férfi és nő jelenjék meg ma délelőtti 11 órakor a Kath. Körben a Magyar Párt alakuló közgyűlésén. — Az erkély csak a hölgyközönségnek lesz fenntartva.

!!

***Ertesitem a t. fogyasztó közönséget,** hogy ma, vasárnap reggel fél 8 és 10 óra között az új turbogenerátor kapcsoló-labláján végzendő munkálatok miatt az áramszolgáltatás teljesen szünetelni fog. Ugyanezen idő alatt a villamoskocsik sem fognak közlekedni. Oradea, la 18 Noemvrie 1925. Bazilli M. sk., a Városi Villamosmű igazgatója.

Paplan, madrac nagyon szép kivitelben készült Hajnal & Rózsa cégnél, Strada Josif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 1. szám alatt.

* „Aranykakas”. A ma délelőtti áramszünet miatt az „Aranykakas” színelőadás elmarad. Az előre váltott jegyek árát a pénztár visszafizeti.

Selyem fényű tuszor grenadin függőzre és ágytetejére Hajnal & Rózsa cégnél, Strada Josif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 1. szám.

* Köhögés, rekedtség, hurut ellen legjobb a valódi Réthy-féle pemetelőcukor. Mindenütt kapható.

Bundagombok

szin után, paplanbombok, gyermekszínhálók, butor-paszománt és minden egyéb a szakmába vágó dolgok jutányosan kaphatók

Seller Miklós paszomángyosnái
Avram Iancu (Kossuth-u.) 22

* Flegmann Ármán-cég, régi megbízható forrás vászon- és asztalnemű bevásárlásra.

Leitner Márton Rt.-nél cerna damaszt ebédlőkészletek a legjobb kivitelben, óriási választékban.

* Legjobb telefonkészülékek villanykörte és manometer raktáramról. Házi telefon s villanyvezetést, minden fémpari s eszterga-munkát, javításokat igen szolid áron vállal Rajz elektromechanikus, Szalárdi-utca 9. Telefon 512.

Női kabát és ruhaszövetek batiztok vásznak és belésáruk nagy választékban. Tisztviselők érengedményben részesülnek.

Hajnal és Rózsa cégnél

* A Fischer zeneiskola Ciorogariu (Uri)-utca 16. sz. alatti magánlakásából Bratianu (Szanis)-utca 15. sz., saját házába költöztött.

Ebéd- és futószőnyegek mindenféle kivitelben a legelőnyösebben beszerezhető **Leitner Márton Rt.-nél**

* Külföld- és belföldre utazók figyelmébe ajánljuk, hogy hálókocsi- és vasúti-egy megváltásáról a Hegedűs Hirlapirodában gondoskodjanak. Telefon 458.

Menyasszonyi kelengyek tervszerű készítését és összeállítását a legjobb anyagból

Hajnal és Rózsa cégnél

szerezhetjük be.

* Elveszett a Heyman-szinkörtől a Paták-utcaig egy arany medál. Becsület megtagadást kérem, hozza be a Sonnenfeld-üzletbe Piata Reg. Mária (Bémer-tér), ahol illó jutalmat kap.

Selyemperza fényű és mintázatu hencsertakarók, abroszok és ágynagytakarók **Leitner Márton Rt.-nél**

* Veszek háboru előtti kibocsátású és a román kincstár által lebélyezett magyar korona névértékre szóló községi kötvényeket és zálogleveleket. Cim Horváth Beius, Piata Ciordas 1.

ESŐERNYŐ

legolcsóbb a készítőnél
Rosenberg Testvérek

Iorga (Zöldfa-ut) 8. - Behúzás, javítás gyorsan készül.

Veszünk butorokat, szőnyegeket

teljes lak- és iroda berendezéseket, Wertheim kasszát, zongorát, csillárokat, porcellánokat, régiségeket stb. — Meghívásra hához megyünk.

Frenkel és fia

butor, szőnyeg és régiségkereskedők, Strada General Mosoiu, (volt Mezey Mihály-utca) 10. szám.

„ÓRA”

és ékszerjavító műhelyben mindennemű órák javítását szakzerűen és jutányosan vállalom

Dr. BARDOS JÓZSEF

Str. Nicolae Zsiga (Lukács György-utca) 7 sz.

Hamis fogakat

Brilláns, platina, gyöngyöt, veszek, óra és ékszer készítését pontosan eszközölöm

KÖNNYŰ ÉKSZERÉSZ

Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 7.

Ügynökök

B. BRAUN Arad,
Calea Banatului (volt Asztalos Sándor-utca) 3.

MALOMGÉPEK

A legjobb és legmodernebb gyártja és raktáron tart, ugymint:
Szabadon lenő sziszitákat
„RADIAL” sziszitákat 1925. típus
„REFORM” dara és darce sziszitákat
Gabonaszitáló és hantológépeket
Uj malomokat tervez és berendez
kiváló külföldi szakemberek vezetése mellett.
Modossy Géza malomosztálya
NAGYVARAD, Str. Moldova 29. Telefon 258
Famegmunkálás gépeken a legjutányosabb árban

URSUS-EXTRA

világos sör-különlegesség
mindenütt kapható.
Czell-sörfőzde
Kolozsvár-Monostor

Naponta friss

Hibos kuns
zsír, máj, tepertő, bór
nagyban és kicsinyben

Kolmann József
Oradea-Mare, Strada
Saguna (Kapucinus-u.)
8. sz. — Címre tessék
figyeln.

Remélem

tudja már, hogy a

Pannoniában

Vízumoztat

DEUTSCH

a futár

Utleveleket elintéz

—————

Kedvező

részletfizetésre

is vállalkunk elsőrendű

telikabatok

kosztümök

divatos francia ruhák

készítésel.

Szolid árak, pontos kiszol-

gálás. — Telefon 1000.

Fülöp Baniel és nővére

Strada Dimitrie Cantemir

(volt Beöthy Ödön-u.) 30.

—————

„Zeppelin” kályhacsiz

a háziasszonyok kedvence, mert a fűtésnél még szagatlan s hőálló. — Gyári lerakát:

Schönzweig & Bee

festétkereskedőknél, Str. Avram Iancu (v. Kossuth-utca)

Hirdetmény

Alulírott pénztintézet ezennel közteszi, hogy Udvari Géza, Ujvári Ferenc, Gálter Ármán, Rézdi-Kovács, Nő, Áldor László, Krupka, Cserna, R. Olgyai Ferenc, Berkes Antal, Geigerhard, Szepesi Kuszka és még több festőművésznek összesen 58 darab kitévő eredeti olajfestményt, mint közlog-lárgyakat hitese személy közbejnyílt árverésen, követelésének kielégévégt elárverezzi.

Az árverés határnapja 1925. november 29-én vasárnap d. u. 3 órakor leul-Silvaniei városházán lesz megmikoris az elárverezendő tárgyak a többet ígérőnek kikiáltási áron alul fognak adni.

Az elárverezendő tárgyak, való az árverési feltételek, alantírt pénztintél hivatalos órák alatt bármikor nkinthetők.

Danica Comercială și Industrială Sălaj
Sinteleu Silvaniei

Csapágy-fém conpo-
zitio világírű márka **TORPEL**

minden tokozatban 5—83%-ig, g-tált, továbbá angol ón, spangyltömbökben, valamint „Regulus” antimonium állandóan raktáron

KREBS & STERNBA

Bucuresti, Strada Cosminului N

Sürgöncim: »Krebs Bucure

Képviselő: LONY LEOVITZ

Oradea, Strada Goga (Baros-utca)

Sürgöncim: LOBOVITZ.

Ruhákat vegyes fest, tiszt

gallérokat, kézelőket, legszébb mos és va

Szabó László

Strada Take Ionescu (Hörös-utca) 1. sz

Fiók: Bazarenpület, Bulev. Reg. Ferdin

KEPES ELEI

orvosi kötszerész, Sas-passage
Saját készítményü

sérvkötők, hashöf

gummiharisngák, speci

kötiszerek, női és férfi övszer

Miről nevezetes Népszövetségi Hangya

ÜDSZÓR Arról, hogy a NÉPSZÖVETSÉGI HANGYA prima árút ad tagjainak.

ÜDSZÓR A NÉPSZÖVETSÉGI HANGYA a vásárlási összeg után 5 százalékos visszatérítést ad tagjainak.

ÜDSZÓR A NÉPSZÖVETSÉGI HANGYA 16 százalékkal váltotta be a részvények szelvényeit az idén.

ÜDSZÓR A NÉPSZÖVETSÉGI HANGYA a részvényeket felülbevegezte s december végéig kicseréli a két 50 leies részvényt 100 leies új részvényre.

ÜDSZÓR A téli fát 20 leiel olcsóbban adja méterenként a Népszövetségi Hangya, amelynek három helyen van raktára és pedig a Ferdinánd király (Rákóczi)-uton, a Ciorogariu (Uri)-utcán és az Alexandri (Teleky)-utcán, ahol asztali és csemegeporokat is szerezhetnek be tagjai a vásárlási igazolvány felmutatásával.

ÜDSZÓR Sikertült az igazgatóságnak, hogy a tagsági igazolvány felmutatásával gyászest alkalmával Weiszlovits Lajos temetkezési intézete 20 százalékos kedvezményt ad a Hangya tagjainak.

ÜDSZÓR Cziller Imre, Táray Gusztáv a nála történt vásárlásoknál 5 százalékos kedvezményt adnak a Népszövetségi Hangya tagjainak. Szilágyi Géza ékszerész és óras a vásárlásoknál és javításoknál 5 százalékos ad, a Derby cipőgyár szintén 5 százalékos kedvezményt ad az igazolvány ellenében.

ÜDSZÓR Zörme újdonságok
Lechner szücsnél,
Str. Episc. Ciorogariu

ÜDSZÓR Legszebb karácsonyi ajándék
egy életnagyságú
fényképnagyítás
150 lei

Nagyválaszték tájképekben. Kerettel együtt
100 leitől fejjebb

B. BRAUN, Arad
Calea Banatului (volt Asztalos-utca) 3 szám.

okkal olcsóbbak és finomabbak az importált francia és angol áruknál az

M. M.

Konzervgyár

Simisoara

M. M. Befőttei,

M. M. Jamei,

M. M. Gyümölcs-
és Vegyeszei,

nelyek minden nagyobb csemegeüzletben kaphatók

Képviselet:

Korda és Greifeld
Oradea-Mare

Kérje mindenütt a

HORNIMAN

híres angol teát. — Fő-
lerakat és képviselő:
Societate Anonyma
Otto și Alfréd Herzog
București, Pasagiul Co-
media No. 2.

VESZÉK

aranyat, ezüstöt, drága-
követ magas árrban.

JAVITOK

mindenfélé ékszer, órá-
kat olcsó árban

URAN

Zöldfő-kapu mellett.

ÓRÁK

ékszerek eladása, szak-
szerű javítása a legkom-
plikáltabbig

TISZAY-nál

Alexandri (Teleky)-u. 9.
Jutányos órák. Precíz munka

Rimanóczy

Műbútor és Parkettgyár R.-1. Str. Clujului 117.
TELEFON 2-79 sz.

Irodabútorok, műbútorok I. és II. oszt. parketták. Fenyő és tölgy fűrészarúk. Bervágás gatteren. Mindennemű láda t. összeszegezt és szétszedett részekben megrendelésre azonnal szállítunk.

A nagypiaci

Granaria Áruraktárba
több vaggon

alma érkezett,

amely 4-6-8 és 12 leiert lesz 10 kilónál
feljebb elárusitva. Az elárusítás hétfőn,
23-án kezdődik

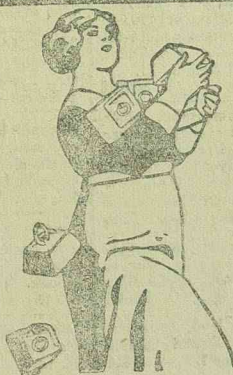
Rudolf Mosse

Északromániai Karácsonyi

Mintavásár Satu-Mareban 1925 dec. 5-11.

Radio. :: Ünnepi előadások. :: Kongresszusok.

Ünnepélyes megnyitás: december 5-én dél-
előtt 10 órakor. — Tárgysorsjáték.

Sok kilóval

lesz soványabb, ha
doktor Jawas-féle mexicói teát
iszik.

Ez a tea olyan növényből áll, amely fogyaszt és tisztít. A doktor Jawas-féle mexicói tea versenyen felül álló gyógyszer, világhírű, soványít, csökkenti a hájat és vékony termetet biztosít minden veszély nélkül.

Óvakodjunk az utánpótlástól.

Kapható
minden gyógyszerárban és drogériában. — Vezetékpóviselet:
STANDARD drogueria 2 Strada Zorilor. BUCUREST

Aprohirdetés egy szó ára 4 Lei, vas-tag betűivel 6 Lei, legkisebb hirdetés 10 szögig 40 Lei.

Levelezés

„Frede D. S.” jeligére levél van a kiadóhivatálba. 5357

Hölgyek, kik még nem ismerik, saját anyagi érdekében ismerjék meg Bémer-terén Kertész Reklam áruházat, mert divat szövetek, sejmek, vászon, damaszt, asztal és ágynemű cikkek a legolcsóbb bevásárlási forrása.

OKTATÁS

Keresek intelligens perfect német-francia nevelőnőt középiskolás gyerekekhez délutánra. Románul tudok előnyben. Epstein, Rimannóczy-utca 9. 5367

Német születésű német tanárt keresek. Cim a Hegedűs Hirlapírodában. 5377

Donát

Strada D. Cantemir 30. (volt Beöthy Ödön-u.)

Gyakorlati tanfolyam Gyorsírás Gépírás Könyvvitel Nyelvok

Olcsó árak!

LAKÁS

Egyszobás, konyhás lakást csekély lelépéssel keresek, lehetőleg Velencén. Cimeket a kiadóba kérek. 5138

Butorozott szobát keres intelligens uriember a központban, csakis uri családnál. Cimeket „Rendes” jeligére kér a kiadóhivatálba. 5340

Butor nélküli 2 parkettes szoba, előszoba Fő-uton kiadó. Strada Oltenia (Csengeri-utca) 7. 5342

Flatalembor a központban elegáns butorozott szobát keres. Biharmegyei Takarékpénztár, Geiger. 5360

Modern üres szobát fürdőszoba használatra, esetleg teljes ellátással keresek fiatal pár a központban. Cim a kiadóban. 5311H

Központba különbejáratú utcai butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. 5365

Butorozott szép utcai szoba két személynek teljes ellátással, fürdőszoba használatra kiadó. Cim a kiadóban. 5380

ELLÁTÁS

Jó házikoszt kapható kihordásra is. Cim str. Brațianu (Szaniszló-utca) 44. 5339

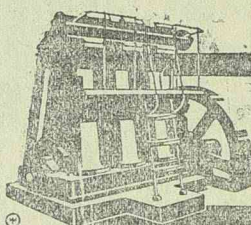
Olcsó kóser házikoszt kapható. Cim a kiadóban. 5350

Olcsó karácsonyi vásár?

1 pár női harisnya minden színben	22 lei	1 drb. női ruha	250 leitől
1 „ férfi sokni kötött	12 lei	3 „ jó vászonsebkendő	35 lei
1 „ „ jäger imit.	33 lei	1 „ gyermeksapka tél	18 leitől
1 drb. reformadrág	45 lei	1 „ angolszáppan 5 lei, nagy	9 lei
1 drb. női gyapjú mellény	395 lei		

Videki rendelés postán, utánvét mellett. Meg nem felelőért a pénzt visszadjuk. Kereskedőknek nagybani vételnél árengedmény.

KLIN SÁNDOR ÉS TÁRSA * Strada Ciorgariu No. 1

Mosse
DIESEL motorok a leg gazdaságosabbak. Kompresszorral és kompresszor nélkül szállítja: „Linkover” vezérképviselete București, Str. Alex. Lahovary 30.

LINKE-HOFMANN-LAUCHHAMMER A.G.

Flatol házaspárnak teljes ellátással butorozott szoba kiadó. Str. Nicolae Zsiga (Lukács Oyörgy-utca) 10, Paksy. 5345

Alkalmazás

Mindenes főzőnő kis családnak magas fizetéssel felvétetik. Dobozgyár Páci (Béke-u.) 7. 5286

3 tagú család jó minde-
neket keres. Cim Hegedűs Hirlapírodában. 5321

Nevelőnő bejáró, perfect német és zongora tanítással félnapra állást foglalna. Cim a kiadóban. 5338

Házvezetőnői állást keres középkorú özvegy asszony, magános uriembernél állandó otthon szeretne. — Csicseriné, Papfalva, Jud. Bihor uradalomba. 5351

Gyakorlati szülő és pince kezelő az 1926. évre állást keres helyben vagy vidéken. Cim a kiadóban. 5352

Diszúvegezéshez, ölm-foglalatú színes ablakok javításához szakképzett iprost keresünk. Fekete Sas-palota, házgondnoki iroda. 5354

Ügyes szobalányt jó bizonyítványokkal felveszek. — Str. Nicolae Zsiga (Zöldfa-utca) I. szám, III. emelet. 5355

Perfect román-német gyors és gépírónt keres Grosz mérleggyár. Calea Victoriei 74. 5362H

Ügyes varrónő házakhoz ajánkozik, vidékre is elmegyek. Cim a Hegedűs Hirlapírodában. 5363H

Géphimzést vállalkoz és és rendes varrógépen olcsón tanítok. Kész fillé állandóan kapható. Cim: Str. Plevnei (Timár-utca) 8 5175

Keresek magánfelek látogatására textil áruk eladásához teljes ismerettségű bíró szakértelmű urat. — Jelentkezés Cuza Voda (Szacsavay-u. 10. d. u. 2-3-ig. Deutsch. 5379H

Románul tudó volt vas-utas irodaszojgály vagy hasonló állást keres helyben vagy vidékre. Megkeresés „Vasutas” jeligére a Hegedűs Hirlapírodába 5378

Állandó alkalmazásra keresünk

szeszgyári, fűtőházi műhelyi, valamint raktári és segédmunkásokat

Jelentkezni lehet mindennap, — vasárnap is — a gyár irodájában

Léderer és Kálmán-féle szeszgyár részvénytársaság

IVÁN JÁNOS

vasöntőde és gazdasági gépgyára
ORADEA-MARE,
Calea Decebal (Vitéz-u.) 34

Gyárt: újrendszerű fogas kerék áttételekben préseket, szőlőszűrőket, valamint újrendszerű ékeket, boronákat és azonfelül a legkomplicáltabb

Vas- és fém öntéseket vállalja

Raktáron nagy mennyiségű különböző szárazlékos csapagylém.

Diplomás szülész, intelligens minden beteg mellé, vagy szanatóriumba állást keres. Cim a kiadóba. 5349

Adás-Vétel

Eladó magánház szép helyen 6 parkettes szoba, fürdő- és cselédszobával, fele átadható 1.150.000. Piața Unirii (Szent László-terén) ház üzlettel 700.000. Magánház 2 szoba, fürdőszoba átadható 350.000. Str. Astra (Ghilányi-uton) 6 lakásos házrész kedvező fizetési feltételekkel 450.000 lei. Toma Józsefnél 9-től 12-ig, 3-6-ig Str. Tache Jonescu (Körös-u.) 21. 5296H

Eladó háromszobás újház 140.000. 4 szobás határozott négyzetméter telekkel 250 ezer, kedvező fizetéssel Calea Victoriei (Kolozsvári-utcai) sorompónál Strada Bariéri 2-b. Takáts. 5348

Eladó malom felszerelés csilinderrel, szifa henger 42-ös kőjarrat. József-malom Bihardíszeg. 5315H

Jókában levő ebédő butor eladó. Strada Oltenia (Csengeri-u.) 7. 5341

Ocska épületanyagok olcsón eladók. Str. Leag-nului (Bölcsőde-utca) 14. sz. alatt.

Oradea—Valea lui Mihai vasuti vonal mentén urasági birtok szép kastéllyal, továbbá Oradeától 14 kilométernyire több tanya-birtok eladó. Dr. Petróczy, Str. Nicolae Zsiga (Lukács György-u.) 38. 5376

Calea Victoriei (Kolozsvári utca) elején üzleti helyiség berendezéssel átadó. Értekezhetni a cipőáruházban D. Cantemir (Beöthy Ödön) utca elején. 5347

Jókai Mór! Egy az Isten című könyvet megvételre keresek. Cim a Hegedűs Hirlapírodában. 5343

Használt női fekete kabát, egy zsakett öltöny, cipők, ruhák olcsón eladók. Cim: Cuza Voda (Szacsavay-utca) 19. sz.

Eladó 288 modern ház kedvező fizetéssel, szőlők, lakások, üzletek, butorozott szobák. Weisz Gizi. Basarab (Nyomda-u.) 4. 5372

Telek magánháznak eladó. Str. Vlahuta (Szt. János-u.) 54. sz. 5381

Eladó Szaniszló-utcán 22 méteres fronttal beköltözhető modern 2 szobás, mellékhelyiségű lakás, üzletek 620.000 Lei. Weisz Gizi Basarab (Nyomda-u.) 4. 5373

Eladó Uri-u. 35. beköltözhető 3 szobás lakás, istálló 330.000 Lei, 120.000 rajla maradhat egy évig kumát nélkül. Weisz Gizi Basarab (Nyomda-u.) 4. 5371

Nagyobb mennyiségű vi-
zes és ecetes ugorka kap-
ható 40 lei literenként. Cim a kiadóban. 5324

Eladó központban 3 szobás beköltözhető magánház 420.000, másik 4 szobás parkettás 500.000. Weisz Gizi Basarab (Nyomda-u.) 4. 5370

Egy négy-ötös cseplő mo-
tor eladó. Bővebbet öz-
v. Király Zsigmondnál Sza-
lár, Biharmegye. 5310

Megvételre keresek ebéd-
lő és nappal szőnyeget és
12 személyes üveg szer-
vizet. Str. Ferdinand 30,
házmester. 5364H

Város központjában be-
költözhető házaim és tel-
keim vannak. Butorozott
lakások. Irodahelyiség köz-
ponton, üzleti helyiségek. N.
Jorga 21 Telefon: 815.
5358

Kiadó üzleti helyiségek hoz-
zártartozó modern lakások-
kal és pékműhellyel 2 nagy
kemenccével és modern la-
kákkal Nicolae Zsiga (Zöld-
fa-utca) és Laguna (Kapu-
cinus-utca) 1926 májusra.
Értekezhetni dr. Bock ügy-
védnél, Strada Vulcan 17.
5356

Eladó 3 szobás lakás, 2
szobás és több szoba,
konyhás lakás olcsón. Weisz
Gizi Str. Basarab (Nyomda-
utca) 4. 5368

Eladó egy jó házőrző és
egy szép foxi kutya. Str.
Parcului (Liget-u.) 28-b.
5366

NÓCIPÓ ÉS KALOCSNI

talpalását, javítását
tökéletesen készíti:

Rosenfeld

Alexandri (Teleky)-utca 25.

Könnyen szerezhet!

magának gyönyörű ke-
leti szőnyegeket, ha
Schulhof Emilnél! Vesz
hozza előszörugy külföl-
di anyagot, mintát le-
szállított árban. Ingeny
tanítás. Ugyanott meg-
rendelhető és kaphatók
a legkülönbözőbb sző-
nyegek és gobelinok
előnyös feltételek mellett

Cim:
Oriente
Szövőművészeti Iskola
Str. Episc. Ciorgariu 14

Portólos modern
lyiseg Cluj legforgo-
utájában, olcsón
átadó. Értekezni
stein ruházattal
postával szemben.

Eladó, kiadó cseplő
butorozott szobák
földjét jelentsé
24 óra alatt eladó
Gizi Str. Basarab (Nyomda-
utca) 4.

Eladó függönyök,
ágyterítők, szőnye-
pek, szobrok, z-
pianinok, varrógé-
asztalok, uriszoba,
szalon berendezé-
székek, vitrinek,
szekrény, trüsmo
Dr. Petróczy, Zsiga (Lukács György-
38. sz.

Gyermek és férfi
40-es keskeny lá-
főcipőpók eladó
Voda (Szacsavay-u.)

Különböző

Bizományba
márkás porcellán-
neműket, — sző-
nyeg, dísz tárgyak,
műeket, dísz tárgyak,
munkákat, könyve-
mek, játékokat stb.
csenyi vásárra.

iroda, főposta mel-
lel 203. Meghív-
dekre is megyek.

Ügyes varrónő
munkát keres, ha
ajánkozik. Cime-
Jolán, Str. Dimitre
mir (Beöthy Ödön)

Jóforgalmu cipo-
150.000 lejell társ-
tik. Megfelelő fede-
a kiadóban.

Harisnyát fejelek,
kötők szépen, olc-
A. Treb. Laurian (C-
utca) 2., sarok.

Baba javítást
Lőwy József, Str.
Vladimirescu (Mag-
31. sz.

Óra-, éks- javítások

felelősség mel-
készítik. Órák, é-
raktáron. Ocska
veszek

BRENN
Strada Vlahu-
(Szt. János-utca)

Női-, férfi- fűtőhőmér- szalok

vállalja a legúj-
fűtőhőmérőket,
munkát a. En-
méterenként 5
Gombjűkkötést 5
től 3 Lei-ig. Le-
szalokban
Episcop Pavle

Orát, éks- javítások

olcsón és jól jav-
aranyat, ezüstöt,
mántot, brillá-
magas árban
váltom.
Weisz Lipt
műőrák, ékszeres-
régiségkereső
Str. Avram Iancu
volt Kossuth-
1925. november 28.